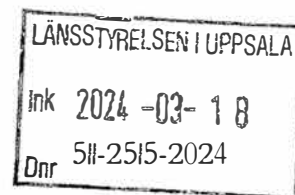

Klimat- och näringslivsdepartementet

Adressater:
Se bilaga 1

Överklaganden av Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut om föreskrifter för djurskyddsområden i Älvkarleby, Tierps och Östhammars kommuner

Regeringens beslut

Regeringen prövar inte [REDACTED] överklagande.

Regeringen ändrar det överklagade beslutet på följande sätt.

Föreskrifterna h) och i) ersätts med en ny föreskrift med följande lydelse.

Föreskrift 1 och 2 ska inte utgöra hinder för:

h) myndigheter inom totalförsvarets militära del att bedriva verksamhet som syftar till att övervaka eller skydda svenskt territorium.

Till följd av att föreskrifterna h) och i) ersätts med föreskrift h) så får föreskrift j) den nya beteckningen i).

En föreskrift med följande lydelse läggs till:

Föreskrifterna 1 och 3 ska inte utgöra hinder för:

j) jakträttshavare att inom ramen för jaktlagstiftningen i de områden som avses i föreskrift 1 utföra skydds jakt i syfte att skydda sjöfågel.

Regeringen avslår överklagandena i övrigt.

Länsstyrelsen ska kungöra regeringens beslut i enlighet med 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ärendet

Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 18 november 2021 i ärende med dnr 511-6203-2019, att med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken införa föreskrifter som ska gälla till skydd för sjöfågel och gråsäl i 32 djurskyddsområden och att tidigare beslutade föreskrifter för dessa områden upphävs i samband med att beslutet vinner laga kraft. I beslutet förordnade länsstyrelsen också, med stöd av 21 § förordningen (1998:1253) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att Upplandsstiftelsen ska förvalta djurskyddsområdena Ledskärsängarna, Stenarna-Klubbarna, Västerskian, Tremänningsgrundet och Vargudden. Länsstyrelsen i Uppsala län är förvaltare av de övriga djurskyddsområdena enligt 10 § samma förordning. Beslutet finns i *bilaga 2*.

[REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] samt Försvarmakten har överklagat beslutet.

[REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] yrkar i första hand att föreskrifterna ska ändras så att undantag från föreskrifterna gäller för jakt under allmän jakttid samt för husbehovsfiske för ägare till fastigheter inom berörda områden. I andra hand yrkar de att de ska få intrångsersättning motsvarande den förlorade rådigheten över fastigheterna.

Försvarmakten yrkar i första hand dels att länsstyrelsens beslut ska upphävas avseende de områden som är av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § miljöbalken, dvs. att dessa områden inte ska utgöra djurskyddsområden, dels att undantag från föreskrifterna ska gälla för övriga beslutade djurskyddsområden som ger myndigheter inom totalförsvarets militära del rätt att bedriva verksamhet som syftar till att övervaka eller skydda svenskt territorium. I andra hand yrkar Försvarmakten att ett generellt undantag från föreskrifterna ska gälla i samtliga djurskyddsområden som ger myndigheter inom totalförsvarets militära del rätt att bedriva verksamhet som syftar till att övervaka eller skydda svenskt territorium.

Mark- och miljödomstolen har, med stöd av 21 kap. 7 § andra stycket miljöbalken, överlämnat ärendet med eget yttrande till regeringen för avgörande.

[REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] anför i huvudsak följande. Undantaget från föreskrift 1, som endast medger tillträde till

området för person med fiskelicens samt dennes medhjälpare i samband med yrkesmässigt fiske, är för snävt. Undantag borde gälla även för husbehovsfiske eller jakt efter vilt som är tillåtet för allmän jakt. Vidare gäller undantaget e) för förvaltaren av djurskyddsområdet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, men inte fastighetsägaren tillika jakträttshavaren vars rättigheter begränsats till rollen som samrådspart i föreskrifterna. Säkerställandet av artskyddet ska enligt Artskyddsutredningen vara förenligt med att värna äganderätten. Ersättning ska utgå då artskyddsreglerna hindrar ett normalt brukande av egendom. De inskränkningar som gjorts i äganderätten är mer vittgående än vad som är nödvändigt för syftena. Vidare står länsstyrelsens skyddsambitioner beträffande gråsälen i bjärt kontrast till ett nationellt intresse av att begränsa sälpopulationens allvarliga skador på det kustnära fisket.

Försvarsmakten anför i huvudsak följande. Försvarsmaktens övergripande uppgift är att upprätthålla och utveckla ett militärt försvar som ytterst kan möta ett väpnat angrepp. I uppgiften ingår att upptäcka och avvisa kränkningar av det svenska territoriet. En förutsättning för det sagda är att Försvarsmakten kan genomföra relevant övningsverksamhet och förflytta sig och bedriva verksamhet längs hela Sveriges kust. Den nuvarande utformningen av länsstyrelsens beslut motverkar Försvarsmaktens möjlighet att verka i enlighet med myndighetens uppdrag.

Vidare anför Försvarsmakten att 14 av de beslutade djurskyddsområdena ligger inom riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § miljöbalken, närmare bestämt områdena Väster-Svartkubben, Öster-Svartkubben, Understens-Viten, Medbådan, Norrskär, Vikakullorna, Sköthällorna, Trutbådan, Ormöbådorna, Hället-Blåbådan, Svensbergen, Västerbådan-Lågagrunden, Blecken-Söderören och en liten del av området Stenarna-Klubbarna. Tillgång till områdena är avgörande för att Försvarsmakten ska kunna bedriva sin verksamhet i riksintresseområdena, vilken bl.a. innefattar rörelser med personal, fordon och fartyg. Försvarsmakten kan därför inte acceptera att det skapas restriktioner som begränsar Försvarsmakten inom eller i nära anslutning till riksintresseområdena. Förbudet att beträda djurskyddsområdena under stora delar av året, i annat fall än för att övervaka och skydda svenskt territorium, innebär också en inskränkning av den pågående och tillståndsgivna verksamheten på Rotens och Vaddö skjutfält, eftersom flera djurskyddsområden är belägna inom skjutfältens påverkansområden. Det sagda är uppenbart olämpligt och

djurskyddsområdena kan komma att försvåra eller omöjliggöra för Försvarsmakten att få nödvändiga miljötillstånd vid en eventuell utökning eller omprövning av verksamheten i framtiden.

Länsstyrelsen har yttrat sig i ärendet. Länsstyrelsen tillstyrker [REDACTED], [REDACTED] och [REDACTED] överklagande avseende skyddsjakt i syfte att skydda sjöfågel i de områden som endast avser fågelskydd. Länsstyrelsens bedömning är att sådan skyddsjakt kan bedrivas utan krav på uppdrag från förvaltaren av djurskyddsområdena, eftersom det främjar syftet med skyddet. Ett ytterligare skäl är att inskränkningar i markägares rättigheter inte ska gå längre än vad som krävs för syftet med skyddet.

Skälen för regeringens beslut

Länsstyrelsen eller kommunen får enligt 7 kap. 12 § miljöbalken meddela föreskrifter som inskränker rätten till jakt eller fiske eller allmänhetens eller markägarens rätt att uppehålla sig i området om det, utöver förbud enligt 8 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken eller förbud och begränsningar enligt jakt- och fiskelagstiftningen, behövs särskilt skydd för en djur- eller växtart inom ett visst område. I prövningen ska enligt 7 kap. 25 § miljöbalken hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Länsstyrelsen får enligt 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. meddela föreskrifter om förvaltningen av djur- och växtskyddsområden. Enligt 21 § samma förordning får länsstyrelsen också besluta att en annan myndighet, juridisk person eller markägare som har förutsättningar för att ha ett sådant ansvar ska förvalta ett djur- och växtskyddsområde.

Länsstyrelsens beslut innebär skydd av 32 områden med en sammanlagd mark- och vattenareal på 3 326 hektar. 15 av dessa är sedan tidigare djurskyddsområden, varav 13 för skydd av fågel, ett för säl och ett för både fågel och säl. 17 av djurskyddsområdena (motsvarande 289 hektar) är nya och avser skydd av fågel. Beslutet upphäver skydd i sju områden med en sammanlagd areal av 392 hektar då dessa inte bedöms uppfylla urvalskriterierna för skydd i tillräcklig utsträckning. De nu beslutade djurskyddsområdena ligger i olika utsträckning inom områden som är utpekade som riksintresse för naturvård, friluftsliv, totalförsvaret, yrkesfiske,

högexploaterad kust enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och som är Natura 2000-områden.

Regeringen anser inte att finns skäl att ifrågasätta länsstyrelsens bedömning att de aktuella områdena bör utpekas som djurskyddsområden och att tillträde, jakt och fiske i områdena bör begränsas under föreskrivna perioder.

Mark- och miljödomstolen har gett [REDACTED] möjlighet att förklara på vilka grunder han ska anses ha rätt att överklaga länsstyrelsens beslut. [REDACTED] har inte inkommit med några uppgifter i fråga om sin klagorätt. Av 16 kap. 12 § miljöbalken framgår att överklagbara beslut får överklagas av den som beslutet angår om avgörandet har gått honom eller henne emot. Det har inte framkommit att [REDACTED] äger mark i djurskyddsområdena eller i övrigt har rätt till mark som berörs av länsstyrelsens beslut. Det har inte heller framkommit att länsstyrelsens beslut har haft sådana rättsverkningar för honom eller i övrigt berört hans intressen på ett sådant sätt att han har rätt att föra talan mot det. [REDACTED] överklagande bör därför inte prövas.

Avseende [REDACTED] och [REDACTED] överklaganden konstaterar regeringen att länsstyrelsen i ett kompletterande yttrande tillstyrkt att skyddsjakt i syfte att skydda sjöfågel i de områden som endast avser fågelskydd kan bedrivas utan krav på uppdrag från förvaltaren av djurskyddsområdena, eftersom det främjar syftet med skyddet. Regeringen delar länsstyrelsens bedömning. Mot bakgrund av det som framkommit i ärendet anser regeringen att det bör införas ett undantag från föreskrifterna 1 och 3 som medger rätt för jakträttshavare att inom ramen för jaktlagstiftningen i de områden som avses i föreskrift 1 utföra skyddsjakt i syfte att skydda sjöfågel. I övrigt anser regeringen att föreskrifterna är lämpliga för att tillgodose syftet med djurskyddsområdena och att de inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås. Frågor om inträngsersättning eller inlösen prövas inte av regeringen.

Avseende Försvarsmaktens överklagande konstaterar regeringen att det inte finns något generellt hinder mot att besluta om djurskyddsområden inom områden som är av riksintresse för totalförsvaret. De aktuella områdena omfattas även av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Enligt 3 kap. 10 § miljöbalken ska vid konflikt mellan olika riksintressen företräde ges för försvarsintresset om området eller del av detta behövs för

en anläggning för totalförsvaret. Försvarsmakten har inte närmare preciserat på vilket sätt de aktuella djurskyddsområdena behövs för totalförsvarets anläggningar utan har i huvudsak hänvisat till att beslutet kan komma att begränsa Försvarsmaktens verksamhet och försvåra framtida tillståndsprövningar för Försvarsmakten.

Regeringen konstaterar att det sagda inte medför tillräckliga skäl för att upphäva föreskrifterna för de aktuella områdena, särskilt med beaktande av att flera av de aktuella områdena redan omfattas av föreskrifter om djurskydd. Regeringens bedömning är att Försvarsmaktens intressen i stället kan tillgodoses genom undantag från de beslutade tillträdesförbuden. Försvarsmakten har sedan länge bedrivit verksamhet i närheten av de tidigare djurskyddsområdena, vilket bland annat inneburit buller från båttrafik samt skjut- och sprängverksamhet. Det är av vikt att inte heller de nya djurskyddsområdena medför några begränsningar av Försvarsmaktens möjligheter att nyttja övnings- och skjutfält eller att ta sig till och från dessa. Länsstyrelsens beslut bör därför ändras på så vis att undantag medges från tillträdesförbuden i samtliga områden för myndigheter inom totalförsvarets militära del att bedriva verksamhet syftande till att övervaka eller skydda svenskt territorium.

Sammantaget anser regeringen, vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen, att det inte framkommit några omständigheter som utöver ovan nämnda ändringar utgör skäl att i övrigt ändra länsstyrelsens beslut. Överklagandena bör därför avslås i övrigt.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokthari

Eleonora Rönström

Kopia till

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/FJR

Försvarsdepartementet/EMF

Länsstyrelsen i Uppsala län

Älvkarleby kommun

Tierps kommun

Östhammars kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1(8)

2021-11-18

511-6203-2019

Beslut om djurskyddsområden samt upphävande av tidigare djurskyddsområden i Älvkarleby, Tierps och Östhammars kommuner

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken om föreskrifter som ska gälla till skydd för sjöfågel eller gråsäl i de 32 områden som utmärkts på bifogade kartor i bilagorna 1 och 2 till detta beslut.

Samtidigt som detta beslut vinner laga kraft upphävs länsstyrelsens beslut om djurskyddsområden från 1974-03-21 (dnr 11.111-2472-72), 1990-06-08 (dnr 2320-0598-90) samt 2001-05-15 (dnr 231-9002-00) med tillhörande föreskrifter.

Dessutom upphävs de delar av länsstyrelsens beslut från 1994-03-11 (dnr 231-5599-92) som gäller 15 djurskyddsområden i kusten, medan de delar av beslutet som gäller sex djurskyddsområden i Mälaren kvarstår.

En tabell med samtliga områden som berörs av detta beslut finns i bilaga 3.

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 21 § förordningen (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken m m, att Upplandsstiftelsen ska förvalta djurskyddsområdena Ledskärsängarna, Stenarna-Klubbarna, Västerskian, Tremänningsgrundet och Vargudden. I enlighet med 10 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd är Länsstyrelsen Uppsala län förvaltare av de övriga djurskyddsområdena.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med djurskyddsområdena beslutar länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 12 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

1. Inom områden avgränsade med heldragen begränsningslinje enligt kartor i bilaga 1 och 2 är det förbjudet att beträda mark eller vatten under tiden 1 april–31 juli. Gränsen i vattnet går med några undantag 100 m från strandlinjen.
2. Inom områden avgränsade med streckad begränsningslinje enligt kartor i bilaga 1 och 2 är det förbjudet att beträda mark eller vatten under tiden 1 februari–31 juli. Gränsen i vattnet går 1000 m från strandlinjen.
3. Under tiderna med tillträdesförbud enligt föreskrift 1 och 2 är det förbjudet att jaga och fiska inom de angivna områdena.

2021-11-18

511-6203-2019

Undantag från föreskrifterna

Föreskrift 1 ska inte utgöra hinder för:

- a) markägare, arrendator eller av dessa utsedd person i samband med yrkesutövning, skötsel eller tillsyn av fastighet eller nyttjande av fiskekoja.
- b) person med fiskelicens samt dennes medhjälpare i samband med yrkesmässigt fiske.
- c) elnätsägare att utföra nödvändiga akuta underhållsåtgärder av elnätsanläggningar i Ledskärsängarna. Anmälan om insatser ska om möjligt göras till länsstyrelsen i förväg, annars snarast efter genomförandet.

Föreskrifterna 1–3 ska inte utgöra hinder för:

- d) förvaltaren av djurskyddsområdet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra tillsyn, undersökning av djur-, växt- och svamparter och andra naturförhållanden.
- e) förvaltaren av djurskyddsområdet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att efter samråd med jakträttshavaren utföra skyddsjakt som syftar till att gynna de arter som djurskyddet avser.

Föreskrifterna 1 och 2 ska inte utgöra hinder för:

- f) genomförande av inventering eller undersökning som syftar till att öka kunskapen om fågelarter och gråsäl i djurskyddsområdena. För sådana undersökningar krävs dock länsstyrelsens tillstånd.
- g) polisen, sjukvården, räddningstjänsten eller kustbevakningen att vidta nödvändiga åtgärder i samband med insatser. Anmälan om åtgärder ska om möjligt göras till länsstyrelsen i förväg, annars snarast efter genomförandet.
- h) myndigheter inom totalförsvarets militära del att genomföra insatser när det gäller akut fara för miljö, människoliv eller akut hot mot Sveriges säkerhet. Anmälan om insatser ska om möjligt göras till länsstyrelsen i förväg, annars snarast efter genomförandet.
- i) myndigheter inom totalförsvarets militära del att, inom de områden som är av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kapitlet miljöbalken, bedriva verksamhet syftande till att övervaka eller skydda svenskt territorium.
- j) nödvändiga service- och underhållsåtgärder av säkerhetsanordningar för sjöfarten.

Syftet med djurskyddet och hur det ska uppnås

Syftet med djurskyddet är att upprätthålla och stärka livskraftiga populationer av sjöfåglar och gråsäl i Uppsala läns skärgård samt att bidra till att gynnsam bevarandestatus uppnås för utpekade arter enligt EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv.

2021-11-18

511-6203-2019

Syftet ska uppnås genom tillträdesförbud för att minska mänsklig störning vid häckplatser under fåglarnas häckningstid samt vid viktiga liggplatser för gråsäl under de känsliga perioderna för reproduktion och pälsbyte. I området Ledskärsängarna är syftet även att skydda rastande flyttfåglar under våren. Förbud mot jakt och fiske införts för att minska störning och risk för bifångst av gråsäl och sjöfåglar i fiskeredskap.

Länsstyrelsens bedömning

Beslut och föreskrifter

Länsstyrelsens beslut om djurskyddsområden har tagits mot bakgrund av EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv samt nationella miljö kvalitetsmål om bevarande av den biologiska mångfalden. Eftersom sjöfågelfaunan förändras över tid med avseende på arter, populationer och häckningsplatser behövs en regelbunden översyn av fågelskyddet. Även förändringar i gråsälarnas bestånd och beteende motiverar en regelbunden översyn. Ytterligare skäl är förändringar i hotbilden och i miljön samt en strävan efter enhetliga föreskrifter och undantag för att öka tydligheten för människor som vistas i skärgården.

Beslutet innebär skydd av 32 områden med en sammanlagd mark- och vattenareal på 3 326 hektar. 15 av dessa är sedan tidigare djurskyddsområden, varav 13 för skydd av fågel, ett för säl och ett för både fågel och säl. 17 av djurskyddsområdena (motsvarande 289 hektar) är nya och avser skydd av fågel. Se bilagorna 1, 2 och 3.

Skyddet upphävs i sju områden för fågelskydd med en sammanlagd areal av 392 hektar eftersom dessa inte bedöms uppfylla urvalskriterierna för skydd i tillräcklig utsträckning (se bilagorna 3 och 4). Inget av områdena har under de senaste åren regelbundet hyst fågelkolonier med minst 50 häckande par och inte heller häckningar av naturvårdsarter eller särskilt störningskänsliga arter. I några av områdena har igenväxning försämrat häckningsmiljön för sjöfåglar och vadare. Nedan redovisas en motivering för varje upphävt område.

Svartören: Inga kända häckningar av arter som ingår i urvalskriterierna för skydd. Träd och buskar täcker större delen av ön, som enligt befintligt kunskapsunderlag saknar större värden för häckande sjöfågel.

Tärnbådan och Ådkubben: Området hyste tidigare större kolonier av silltrut, gråtrut och fiskmås, men under senare år har antalet måsfåglar och även andra målarter förskydd varit lägre och området uppfyller inte de uppsatta kriterierna. På Tärnbådan har igenväxning försämrat häckningsmiljön över tid. Idag häckar sjöfågel i större antal på skären i det nya, angränsande djurskyddsområdet Jomale.

Forsmarksbruk: Forsmarksbruk består av nio separata delområden, varav åtta ingår i ett Natura 2000-område enligt fågeldirektivet. De västligaste öarna hyser inga särskilda värden för sjöfågel, medan de östra och södra delarna har högre värden med regelbundna häckningar av bland annat kustlabb och silvertärna. Antalet häckande sjöfåglar har under de senaste åren varit relativt lågt och området bedöms inte uppfylla urvalskriterierna för skydd i tillräcklig omfattning.

2021-11-18

511-6203-2019

Fluttuskären: Antalet häckande sjöfåglar har minskat över tid och igenväxning kan vara en orsak. Bland annat kustlabb och roskarl häckar fortfarande regelbundet, men området bedöms inte uppfylla de uppsatta kriterierna för skydd.

Storlångbådan: Antalet häckande sjöfåglar har under de senaste åren varit relativt lågt och området bedöms inte uppfylla urvalskriterierna för skydd.

Kråkören: Kråkören är idag helt bevuxen med buskar. Storskarv har under senare tid häckat på ön, som i övrigt inte är särskilt fågelrik. På Kråkören fanns tidigare en skrattnåskoloni med inslag av fiskmå.

Storgrundet: Storgrundet är ett kallt skär som inte är speciellt rikt på häckfågel. På ön fanns tidigare en skrattnåskoloni med inslag av fiskmå och silvertärna.

Tillträdesförbudet i områden med fågelskydd enligt detta beslut gäller 1 april–31 juli, vilket är samma period som i tidigare beslut. I de båda områdena med sälskydd förkortas perioden med tillträdesförbud från 1 februari–15 augusti till 1 februari–31 juli. Skälen till detta är att gråsälens störningskänsligaste period är över i augusti och att enhetliga tider eftersträvas.

För att minimera störning av sjöfågel och gråsäl på häckningsöar och liggplatser bedöms 100 respektive 1000 meter från strand vara lämpliga avstånd för gränsdragning i vattnet. Ledskärsängarna tillsammans med det nya området Kniven avviker dock genom att inte omfatta några vattenområden. I tre av de nya djurskyddsområdena (Vargudden, Tremänningsgrundet och Jomale) dras gränsen i vattnet delvis närmare än 100 m från strand för att lämna fri passage för båtar. Gränsen för Ledskärsängarna flyttas så att en bilväg och tomtmark öster om vägen utesluts från djurskyddsområdet, vars areal därmed minskar med 0,21 hektar. Syftet är att fastighetsägare ska ha tillträde till sina byggnader och ändringen bedöms inte påverka syftet med områdesskyddet. För övriga djurskyddsområden kvarstår de befintliga gränserna.

Jakt (förutom skyddsjakt enligt undantag e) förbjuds i djurskyddsområdena under perioderna med tillträdesförbud på grund av risk för störning på de arter som skyddet avser. Tiden för licensjakt på gråsäl överlappar med tillträdesförbudet från slutet av april till sista juli, men föreskrifterna hindrar inte jakten under resten av säsongen. Få andra arter som normalt finns i djurskyddsområdena är jaktbara under förbudstiderna, vilket gör att konsekvenser för jakt i övrigt bedöms som små.

Allt fiske utom yrkesfiske förbjuds i djurskyddsområdena under perioderna med tillträdesförbud för att minska störning vid hantering av fiskeredskap och för att undvika risk för bifångst av gråsäl och sjöfåglar i redskapen.

Predation från bland annat mink, räv och grävling kan leda till kraftig störning och försämrad häckningsframgång för sjöfåglar. Skyddsjakt som syftar till att gynna de fågelarter som djurskyddet avser undantas därför från förbudet att jaga under perioder med tillträdesförbud. Skyddsjakten ska dock genomföras av förvaltaren eller den som förvaltaren uppdrar åt efter samråd med jakträttshavaren.

2021-11-18

511-6203-2019

Kriterier för val av områden

Nio kriterier (a–i nedan) har varit vägledande för utpekande av djurskyddsområden. Kriterierna a–d har varit viktigast för utpekande av fågelskyddsområden och kriterium g för salskyddsområden.

- a) Viktiga häckningsplatser för rödlistade, fågeldirektivs- och ansvarsarter för Uppsala län, bland annat skräntärna, ejder och svärta (dock ej havsörn och fiskgjuse).
- b) Viktiga häckningsplatser för särskilt störningskänsliga arter, bland annat roskarl, tobisgrissla och kustlabb.
- c) Större kolonier med över 50 häckande par av t ex östersjösilltrut, gråtrut, skrattnås, dvärgmås, fisktärna, silvertärna och tordmule (dock ej storskarv).
- d) Rastplatser av nationellt intresse för flyttande fåglar.
- e) Natura 2000-områden enligt fågeldirektivet.
- f) Områden av internationellt intresse utpekade som Important Bird and Biodiversity Areas (IBA).
- g) Viktiga liggplatser för gråsäl.
- h) Områden där gråsälspopulationen övervakas genom regelbunden inventering.
- i) Områden med stor risk för störning från båtar och besökare.

Hot och påverkan

De största lokala hoten mot häckande sjöfåglar i Uppsala län är mänsklig störning, predation och igenväxning. Störning från båtar, friluftsliv och besökare i skärgården är mest frekvent under den känsliga häckningsperioden. Predation på ägg och fågelungar av mink, räv och grävling kan ge mycket stor påverkan på häckningsframgången och är generellt större närmare kusten än på mer isolerade öar. Predation från bland annat kråka, gråtrut, trana och havsörn kan också vara betydande. Även fågelskådning kan orsaka störning om den sker ovarsamt. Häckningsbiotoperna försämras genom igenväxning av tidigare betade strandängar och öar, vilket missgynnar bland annat vadare. Uppväxta buskar och träd kan även gynna predatorer som exempelvis kråkor.

Gråsäl använder sina liggplatser året om och är generellt känsliga för mänsklig störning. Risken för påverkan är störst under perioder för reproduktion och hårömsning under februari–mars respektive maj–juni. Licensjakt på gråsäl som infördes år 2020 kan orsaka kraftig störning. Även salskådning och salturism kan vara störande om de sker ovarsamt.

Friluftsliv med småbåtar och kajaker i skärgården bedöms ha ökat under de senaste decennierna och därmed ökar även riskerna för störning av både sjöfågel och gråsäl.

2021-11-18

511-6203-2019

Hushållning med mark- och vattenområden

Djurskyddsområdena berör områden som är av riksintresse för naturvård, yrkesfiske, friluftsliv, energiproduktion och totalförsvaret enligt 3 kap. miljöbalken. Dessutom berörs riksintresseområden för högexploaterad kust samt Natura 2000 Fågeldirektivet (SPA) och Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI) enligt 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen konstaterar att riksintressen för naturvård och Natura 2000 stärks genom beslutet om djurskyddsområden, samtidigt som detta kan medföra vissa begränsningar för övriga berörda riksintressen utom yrkesfiske. Länsstyrelsen bedömer att dessa begränsningar inte är av sådan omfattning att påtaglig skada på de berörda riksintressena ska anses föreligga.

Ett djurskyddsområde som upphävs ligger till största delen inom Natura 2000-området Forsmarksbruk, utpekade enligt fågeldirektivet. Länsstyrelsen bedömer att området inte uppfyller övriga urvalskriterier i tillräckligt hög grad för att motivera fortsatt skydd och att upphävandet inte riskerar att påverka häckfågelfaunan på ett betydande sätt.

Miljökvalitetsmål

Länsstyrelsen bedömer att beslutet är förenligt med de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen. Beslutet bidrar till att uppfylla miljökvalitetsmålen Hav i balans samt en levande kust och skärgård och Ett rikt växt- och djurliv.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer länsstyrelserna att föreskrifterna enligt 7 kap. 12 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

Redogörelse för ärendet

Kunskapsunderlag

Som underlag för revidering av fågelskyddet har häckfågeldata från följande källor använts: Artportalen vid SLU Artdatabanken år 2000–2020, Länsstyrelsen Uppsala län år 2013–2020, Upplandsstiftelsen år 2015–2019, Svensk kärnbränslehantering år 2001–2019 samt verksamma ornitologer i länet under 2010-talet. Förslag till revidering av fågelskyddet har inkommit från UOF Upplands Fågelskådare och Upplandsstiftelsen. Kunskap om fågelfaunan och risk för mänsklig störning har också hämtats in från personer med lokal kännedom om olika delar av kustområdet.

2021-11-18

511-6203-2019

Som underlag för revidering av salskyddet har länsstyrelsen använt data från den nationella miljöövervakningen av gräsälsbeståndet samt inhämtat expertkunskap från Naturhistoriska riksmuseet.

Samråd och kommunikering

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m ägt rum med Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten, enligt 25 och 25a §§ samma förordning med Älvkarleby, Tierps och Östhammars kommuner samt med Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk och Sverige geologiska undersökning.

Markägare och andra sakägare har, enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m, under december 2020 till januari 2021 förelagts att inom en tid av en månad yttra sig över förslag till beslut om bildande av djurskyddsområden. För länsstyrelsen okända sakägare har delgivits föreläggandet med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932) genom kungörelsedelgivning. Förslaget till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter, organisationer och personer.

Synpunkter på förslaget till beslut och länsstyrelsens bemötande av dessa redovisas i bilaga 5. Utöver ändringar med anledning av inkomna synpunkter har även ändringar av redaktionell karaktär gjorts i beslutet. Dessutom har undantag från föreskrifterna för nyanläggningar av säkerhetsanordningar för sjöfarten tagits bort.

Efter det senaste föreläggandet med förslag till beslut har det inkommit synpunkter, vilket nämnts ovan. Det är angeläget att skyltning på öarna och andra informationsinsatser görs innan tillträdesförbudet inträffar under kommande år. Mot den bakgrunden bedömer länsstyrelsen att det finns förutsättningar för att fatta beslut trots att parter inte fått tillfälle att yttra sig över visst material av betydelse för beslutet (jfr 25 § första stycket 3 förvaltningslagen [2017:900]).

Kungörelse

Beslutet kungörs i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse införs även i ortstidningarna Upsala Nya Tidning, Gävle Dagblad och Arbetarbladet.

Hur man överklagar beslutet

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen, se bilaga 6.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med naturvårdshandläggare Ingrid Wänstrand som föredragande. I den slutliga handläggningen har även länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Lennart Nordvarg, enhetschef Jonas Bergman, länsjurist Anna Runius, biträdande försvarsdirektör Åsa Signer, vilthandläggare Lars Plahn och länsfiskekonsulent Daniel Brelín medverkat.

Denna handling är godkänd i länsstyrelsens elektroniska system och har därför inga namnunderskrifter.

Bilagor

1. Översiktskarta djurskyddsområden
- 2:1–2:32. Detaljkartor djurskyddsområden
3. Tabell med djurskyddsområden som omfattas av beslutet
4. Översiktskarta upphävda djurskyddsområden
5. Synpunkter på förslaget till beslut och länsstyrelsens bemötande av dessa
6. Du kan överklaga beslutet

Så här hanterar länsstyrelsen dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

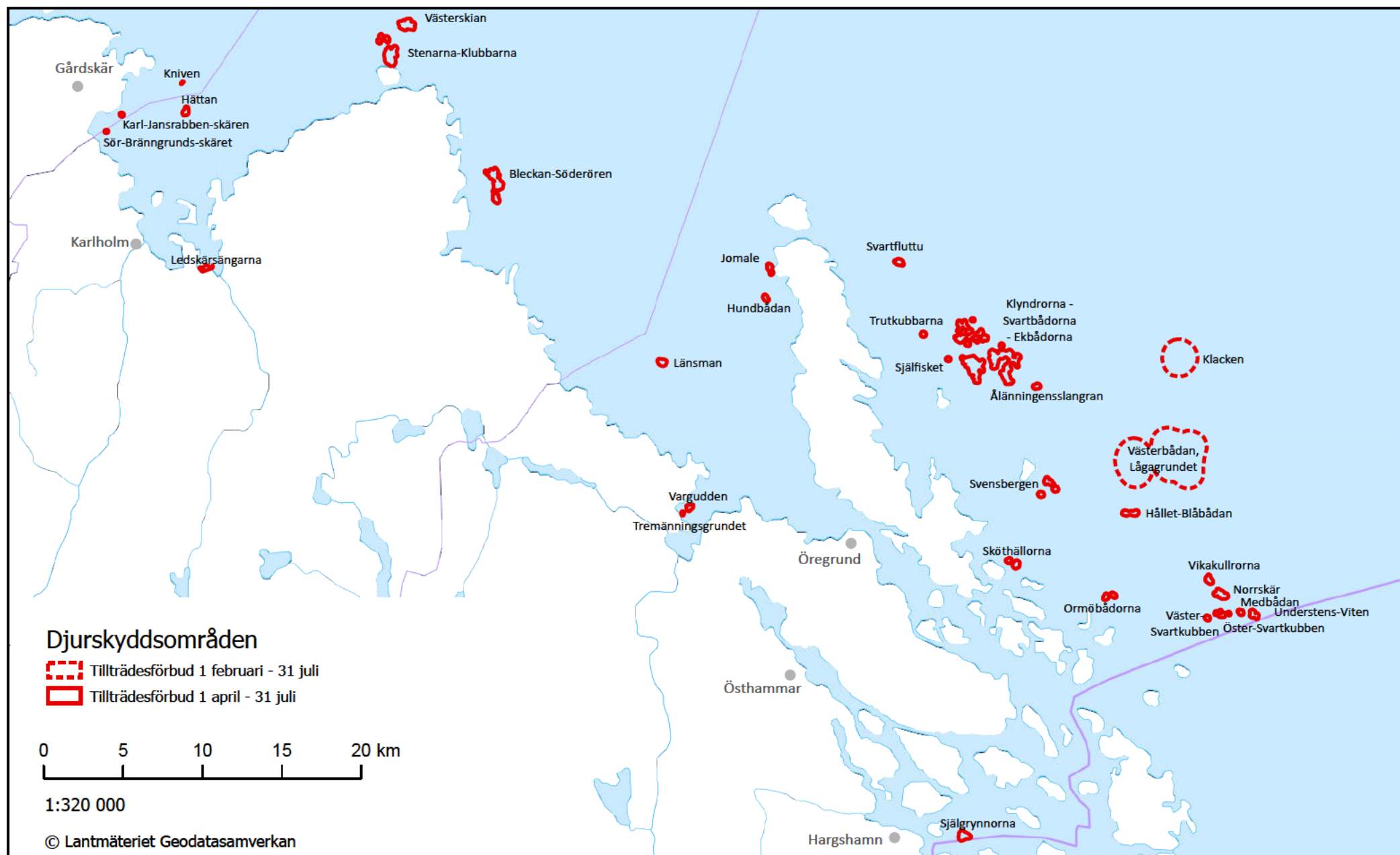
Sändlistan är borttagen i denna version eftersom den innehåller personuppgifter.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bilaga 1. Översiktskarta djurskyddsområden

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns beslut om
djurskyddsområden 2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Kniven

Område för fågelskydd. Mycket fågelrik ö. Stora kolonier av måsfåglar, fiskmås, skrattnås, silver- och fisktärna. Häckningar av olika sim- och dykänder, bland annat ejder, svärta, skedand och snatterand. Enstaka häckningar av roskarl och tobisgrissla. Ingår i IBA-området Lövsta Bight - Björn Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

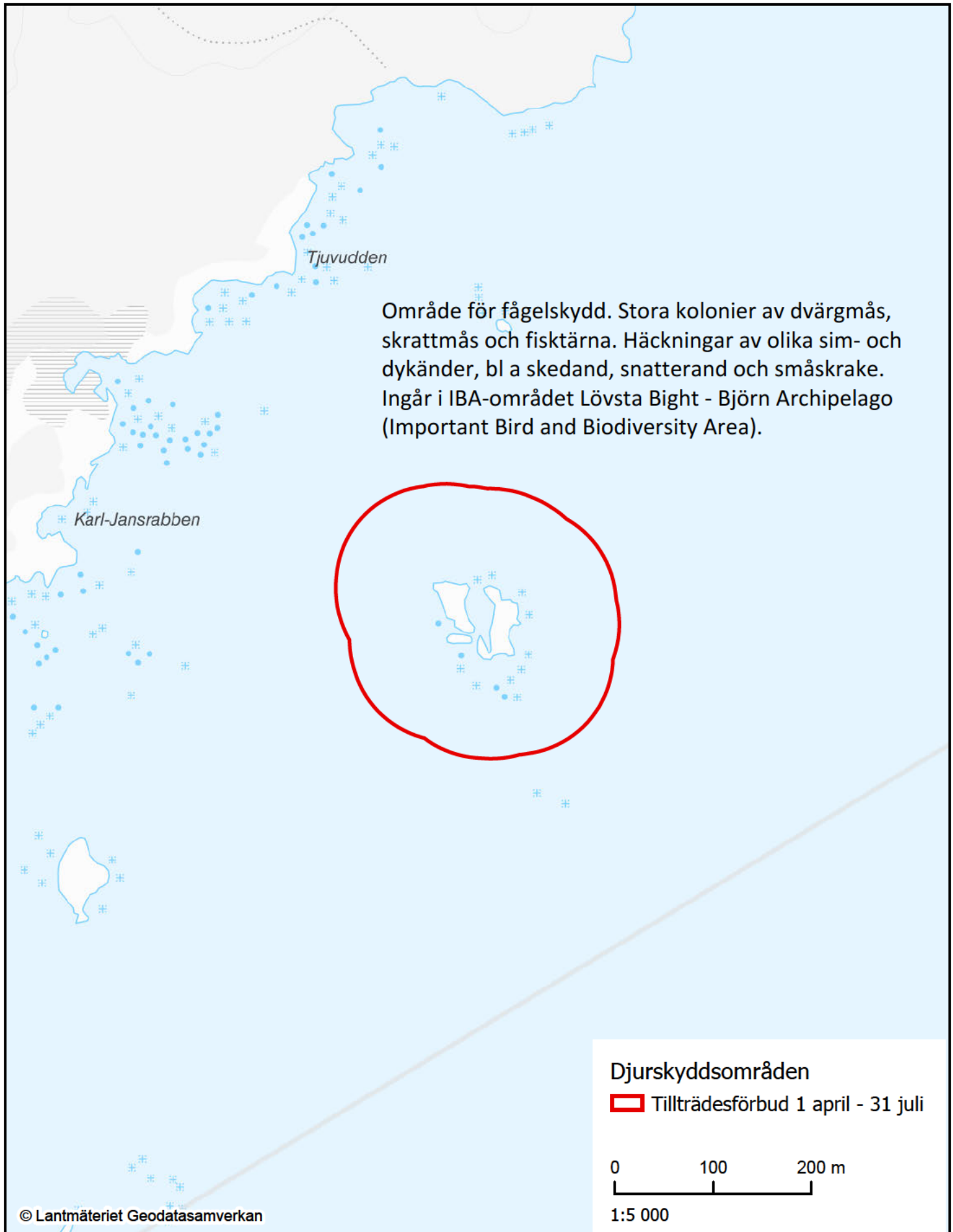
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Karl-Jansrabben-skären

Hättan

Område för fågelskydd. Mycket fågelrik ö med stora kolonier av framför allt gråtrut och fisktärna. Häckningar av olika sim- och dykänder, bland annat ejder, svärta, småskrake och skedand. Enstaka häckningar av roskarl och tobisgrissla. Ingår i IBA-området Lövsta Bight - Björn Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

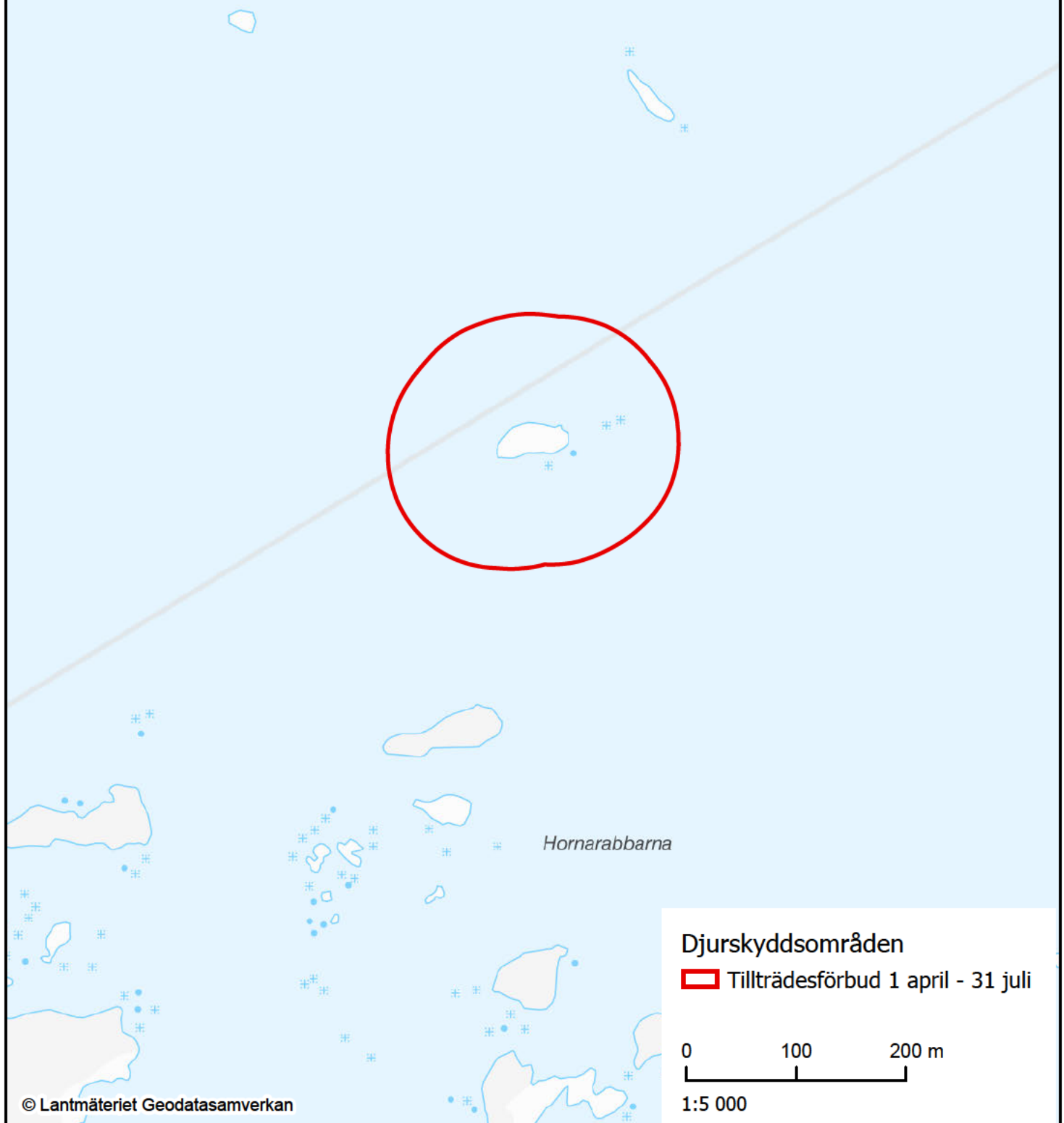
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Sör-Bränngrunds-skäret

Område för fågelskydd. Stor skrattnåskoloni och ett stort antal häckande fisktärna, silvertärna och vigg. Ingår i IBA-området Lövsta Bight - Björn Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Ledskärsängarna

Område för fågelskydd. Strandängar och grunda ler- och sandbottnar där ett stort antal fågelarter och individer rastar och födosöker under vår- och höstflytt: måsfåglar (bland annat skräntärna), vadare, simänder, gäss, tranor och rovfåglar. Ingår i Natura 2000-området Ledskär med många utpekade arter enligt fågeldirektivet. Ingår även i IBA-området Ledskär - Bay of Karlholm (Important Bird and Biodiversity Area).

Nordharen

Fågelskyddsområde

Kullarna

Djurskyddsområden

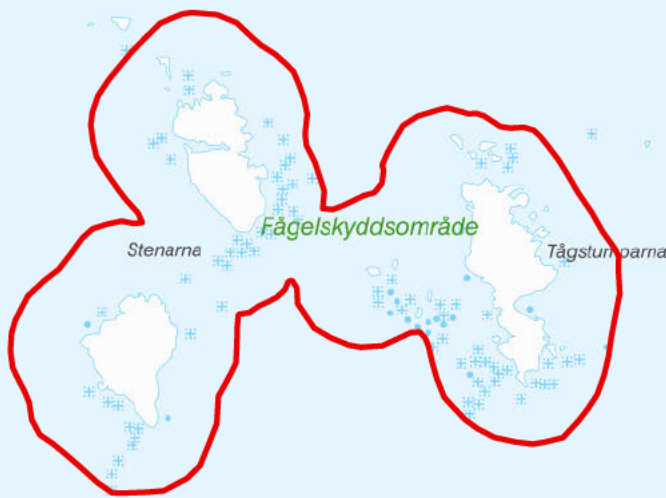
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

 Upphävt område

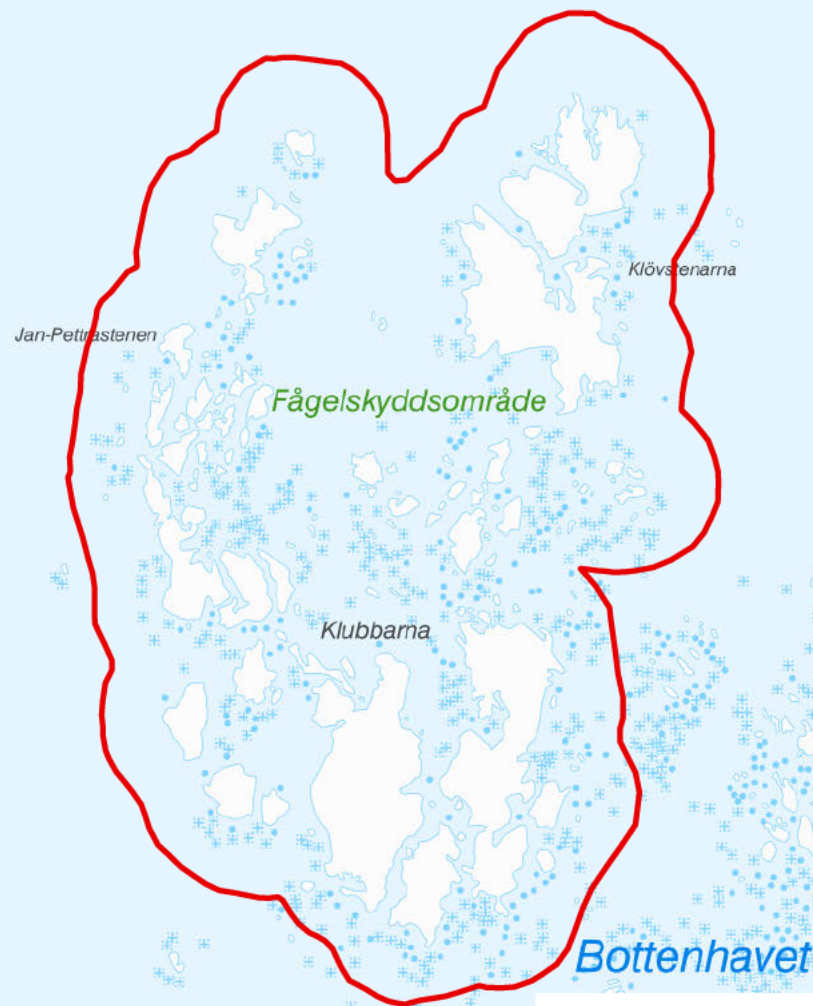
0 100 200 m

1:5 000

Stenarna-Klubbarna

Område för fågelskydd. En ögrupp med en
 mycket talrik och artrik häckfågelfauna.
 Mycket stora kolonier av skräntärna, fisk-
 och silvertärna, skrattnås, fiskmås och
 gråtrut. Även häckande roskarl, kustlabb,
 tobisgrissla, östersjösilltrut samt sim- och
 dykänder som bland annat kricka, bläsand,
 stjärtand, ejder och svärta.
 Ingår i Natura 2000-området Björns
 skärgård med många utpekade arter enligt
 fågeldirektivet och även i IBA-området
 Lövsta Bight - Björn Archipelago (Important
 Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 300 400 m

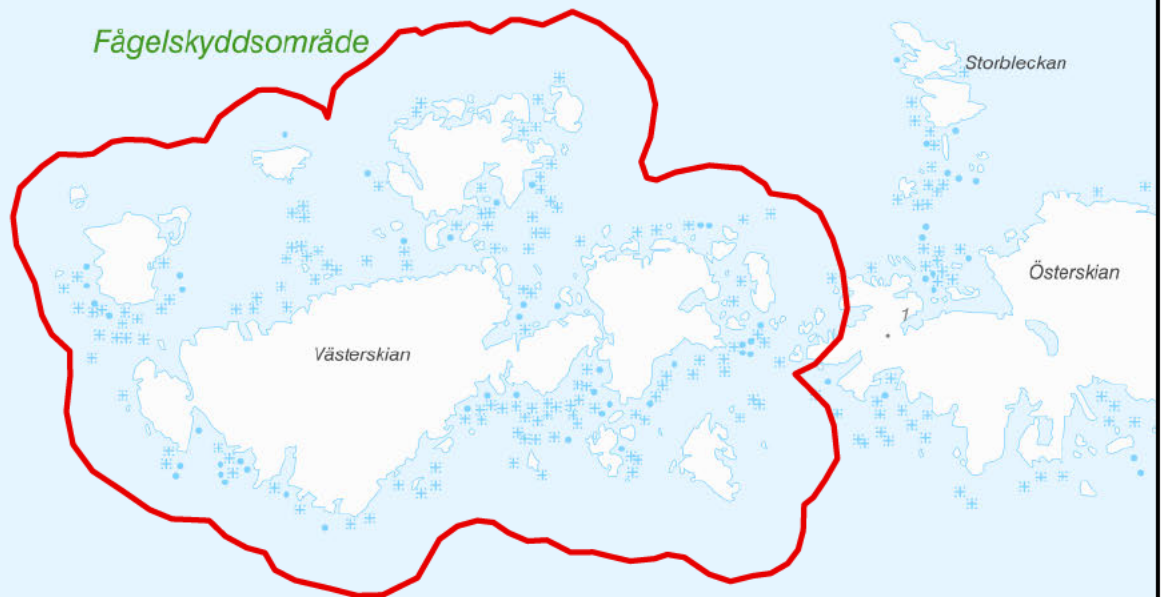

1:10 000

Västerskian

Bottenhavet

Område för fågelskydd. En ögrupp med en mycket artrik fågelfauna med bland annat roskarl, tobisgrissla, kustlabb, sim- och dykänder som bland annat kricka, bläsand, årta, ejder och svärta samt ett flertal måsfågelarter. Ingår i Natura 2000-området Björns skärgård med många utpekade arter enligt fågeldirektivet och även i IBA-området Lövsta Bight - Björn Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Fågelskyddsområde

Djurskyddsområden

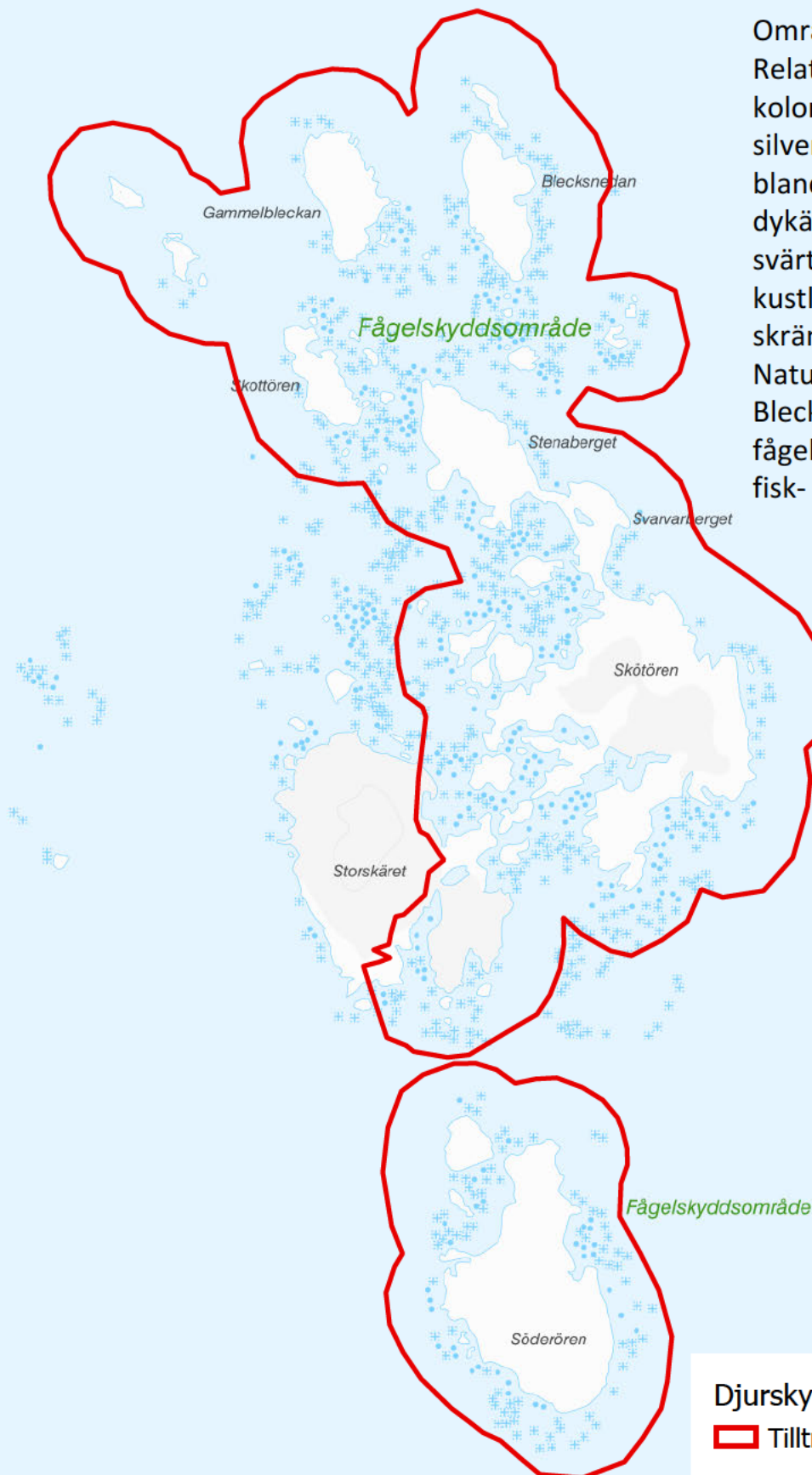
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 300 400 m

1:10 000

Bleckan-Söderören

Område för fågelskydd.
Relativt artrikt område med
kolonier av fiskmås och
silvertärna och häckningar av
bland annat många sim- och
dykänder så som kricka, årtä,
svärta och ejder, samt roskarl,
kustlabb och enstaka par av
skrântärna. Utgör även ett
Natura 2000-området
Bleckan-Söderören enligt
fågeldirektivet, utpekad för
fisk- och silvertärna.

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 300 400 m

1:9 980

Jomale

Område för fågelskydd. Kolonier av silvertärna,
fisktärna och fiskmås. Ingår i IBA-området Gräsö
Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Prästerängshällorna

Snedkubben

Stittukubben

Jomalehällorna

Ådkubben

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

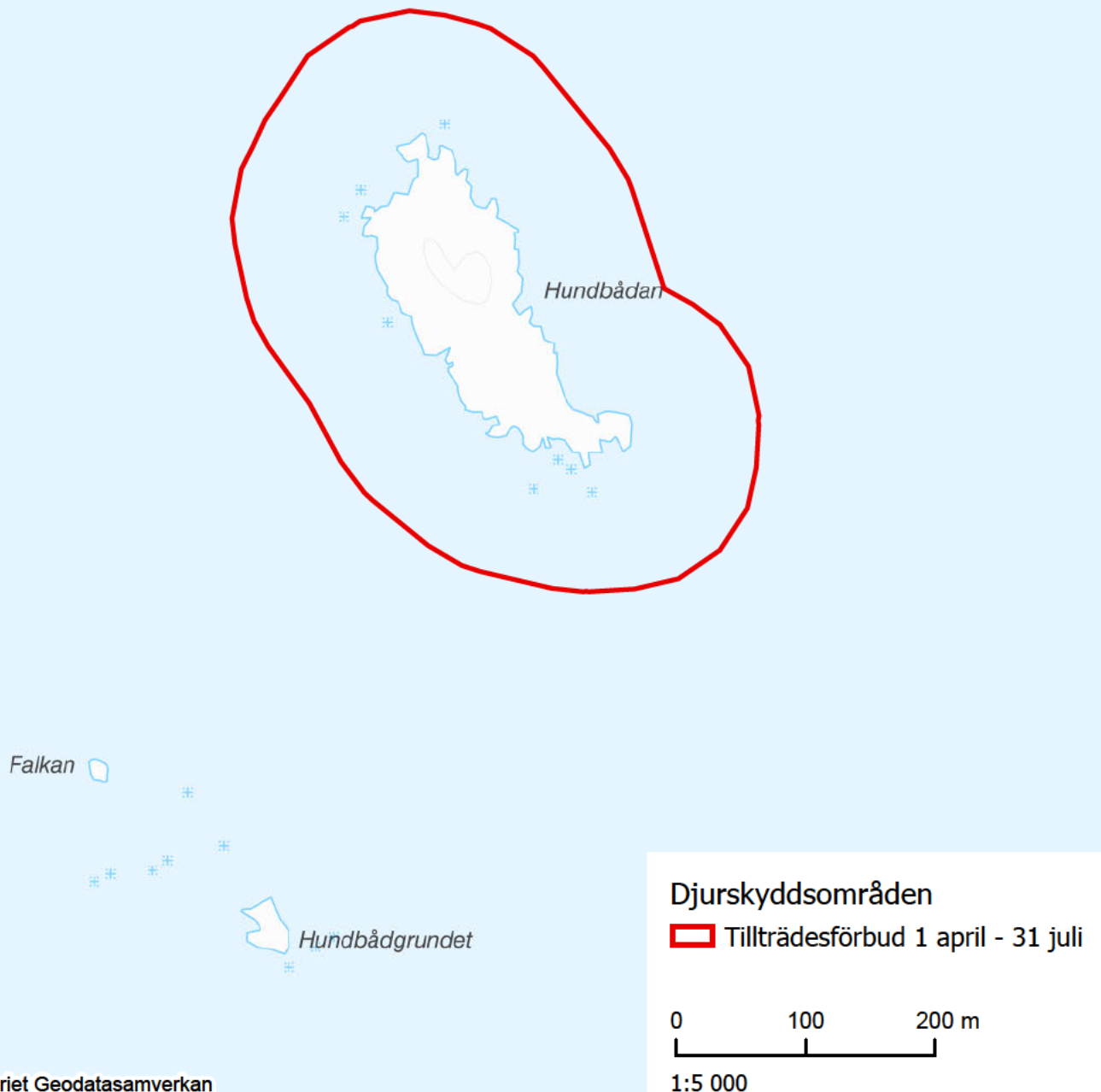
0 100 200 m

1:5 000

Hundbådan

Område för fågelskydd. Stora kolonier av östersjösilltrut, silvertärna och fiskmås, men även andra arter av måsfåglar samt ejder, svärta, tobisgrissla, tordmule, kustlabb och roskarl. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

12

Länsman

Område för fågelskydd. Stora kolonier av tobisgrissla, silvertärna, fisktärna, gråtrut och östersjösilltrut. Även frekventa häckningar av bland annat ejder, svärta och kustlabb. Enstaka häckningar av roskarl.

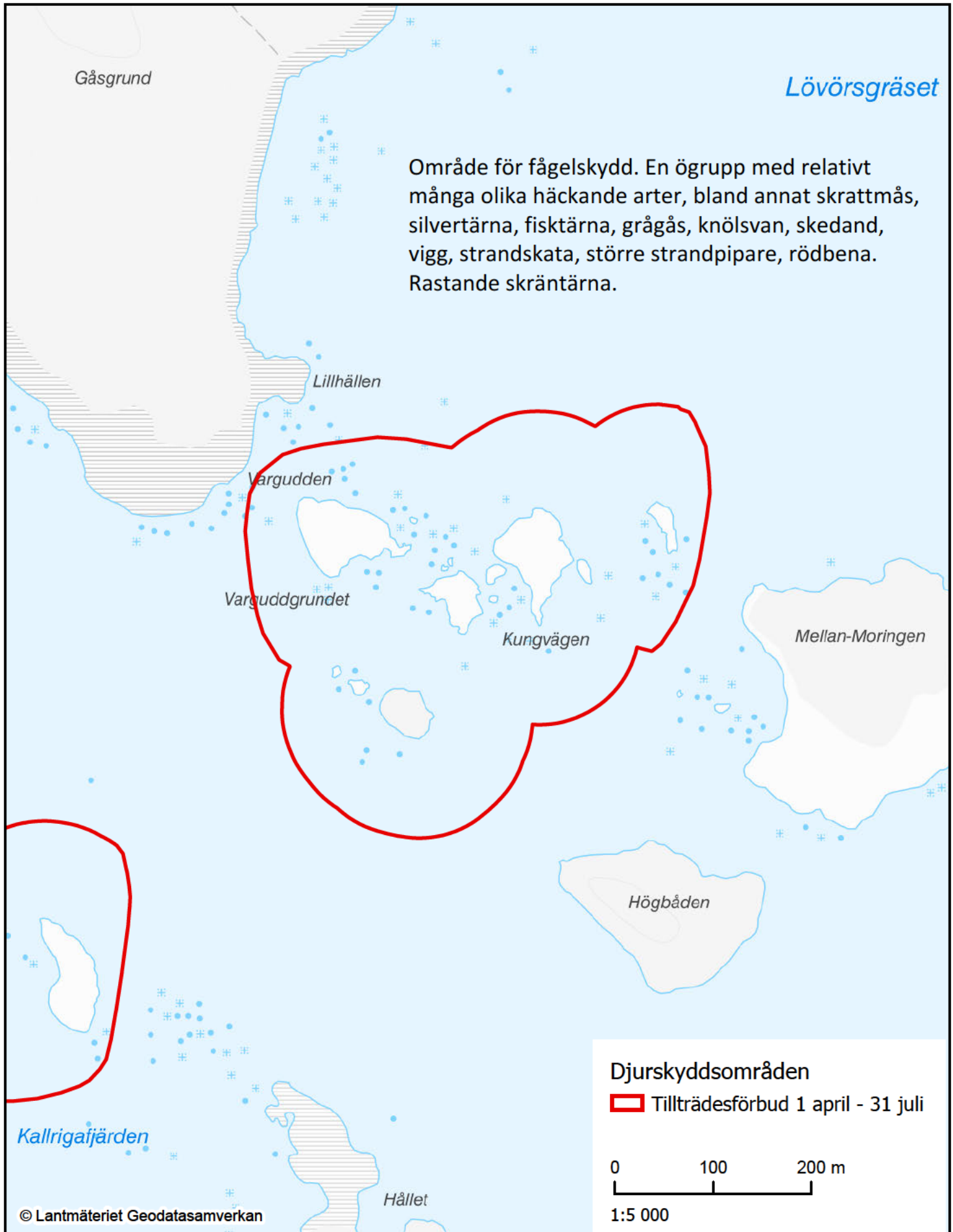
Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

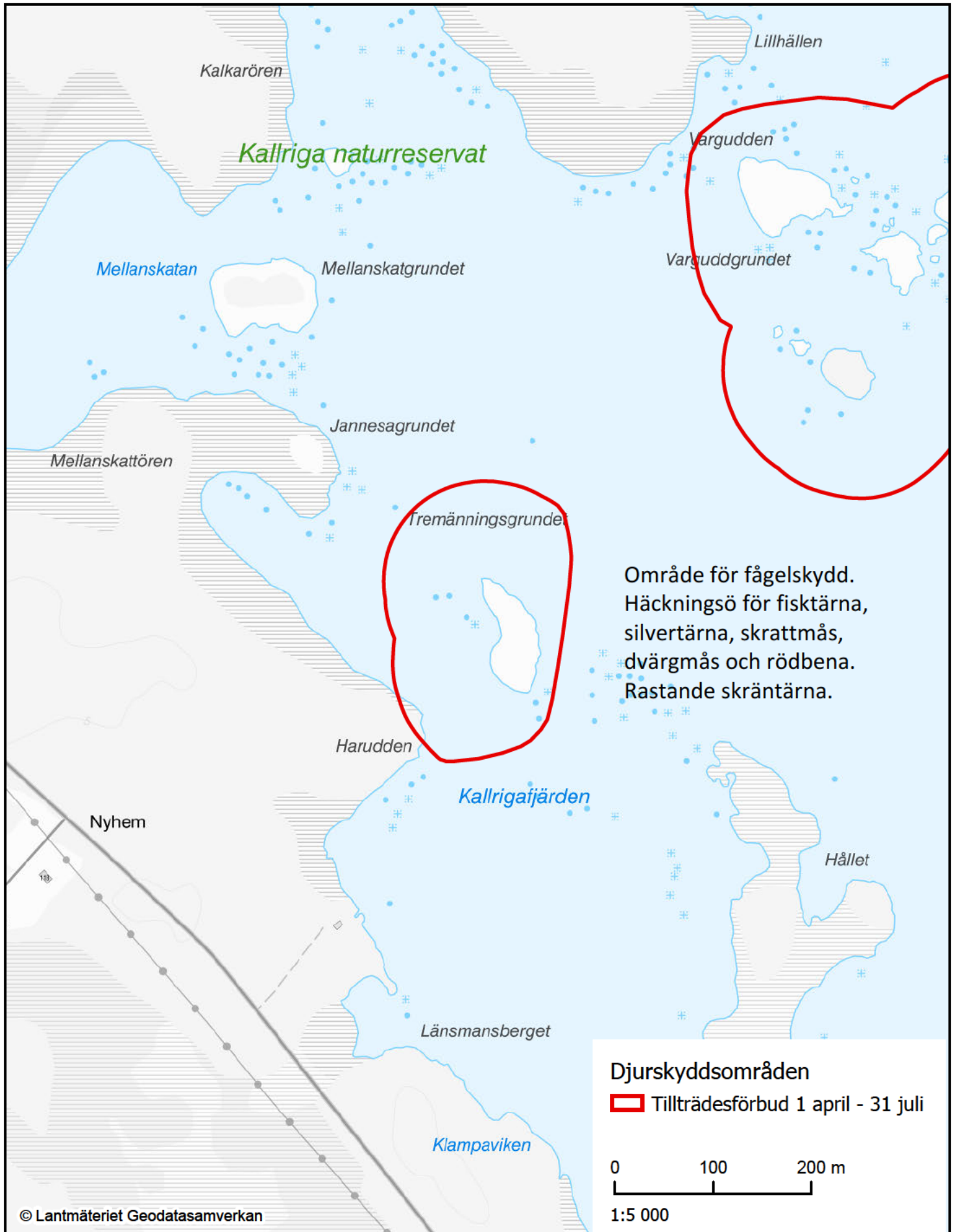
0 100 200 m

1:5 000

Vargudden

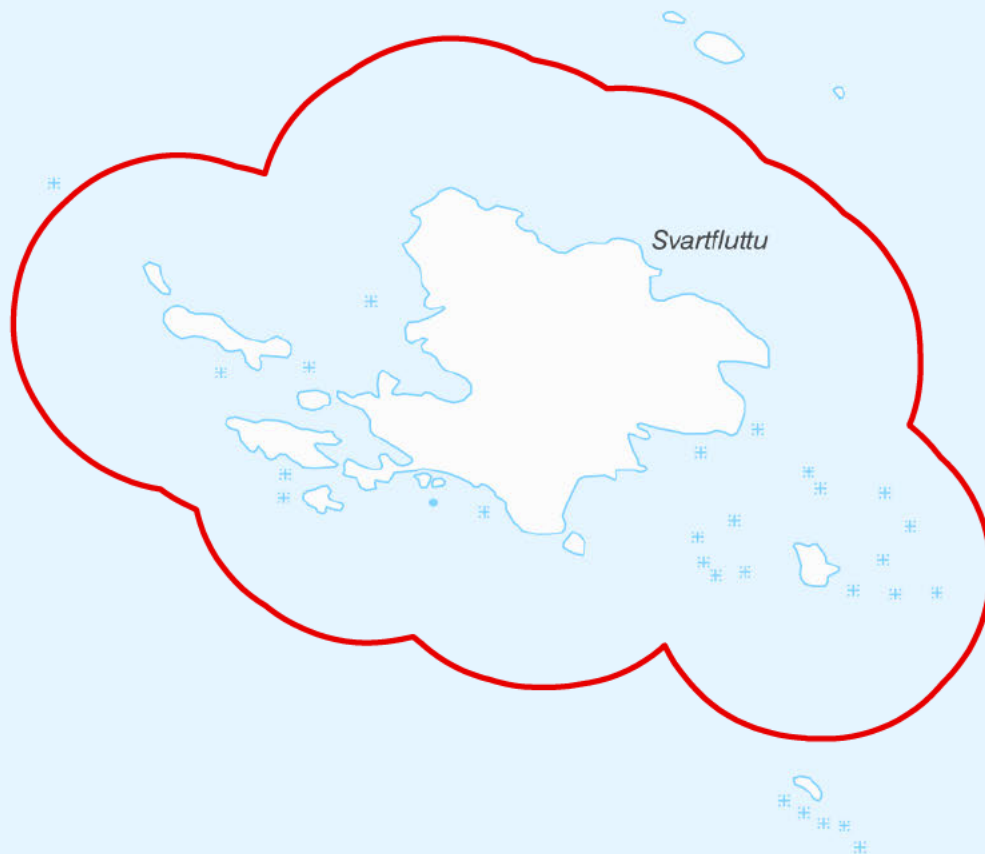

Tremänningsgrundet

Svartfluttu

Område för fågelskydd. Stora kolonier av häckande måsfåglar; östersjösilltrut, silvertärna, fisktärna, fiskmås och gråtrut. Även vigg och enstaka par av bland annat skräntärna, roskarl, tobisgrissla, kustlabb och kricka. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

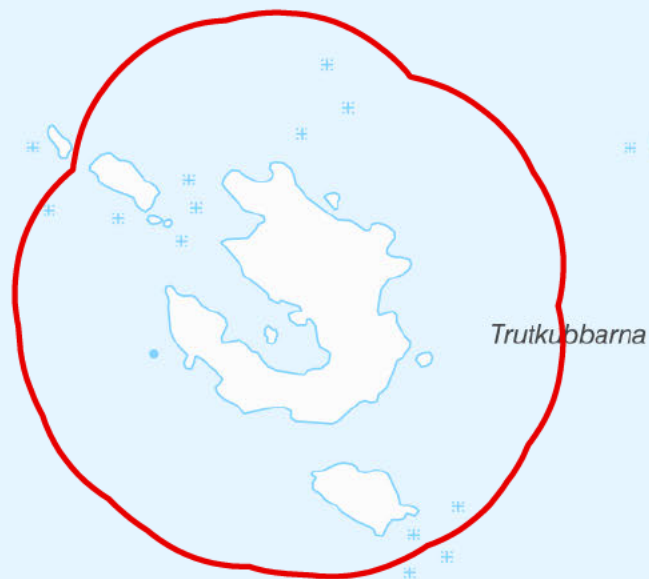
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Trutkubbarna

Område för fågelskydd. Kolonier av silvertärna, fisktärna, fiskmås, skrattmås och enstaka häckningar av skrântärna. Även rikt på vadare så som roskarl.

Djurskyddsområden

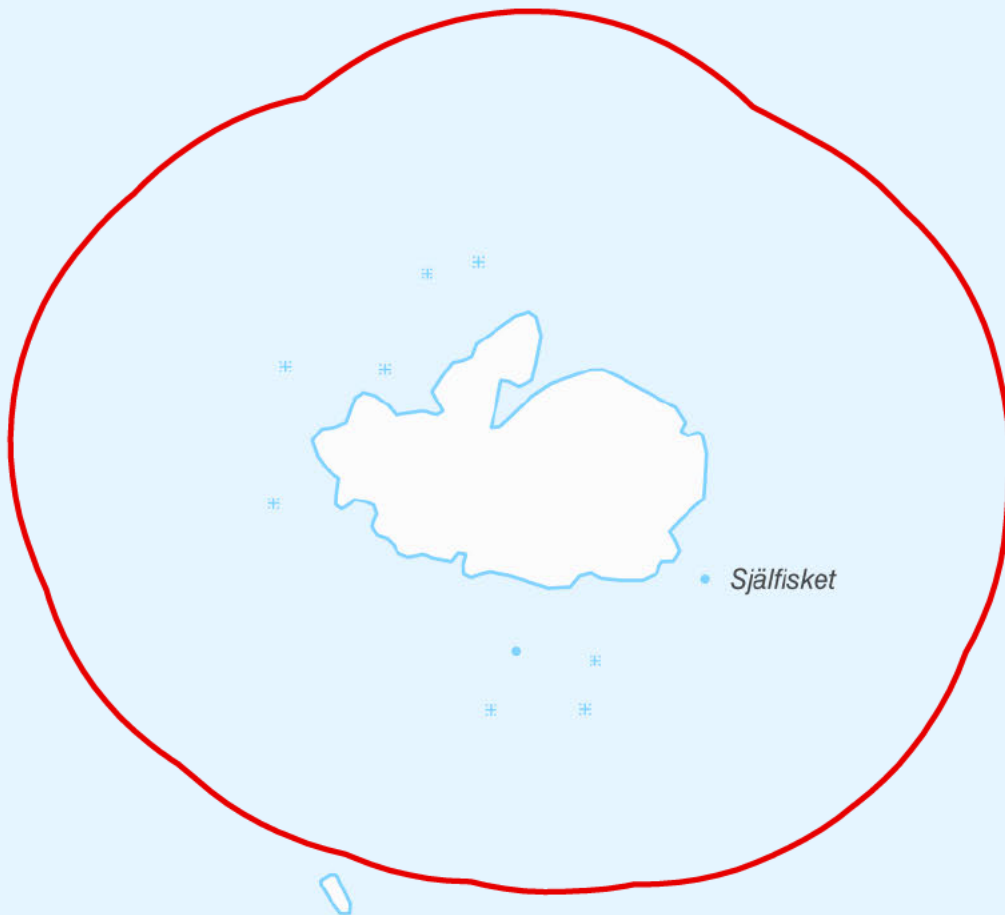
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Själffisket

Område för fågelskydd. Kolonier av silvertärna, fisktärna, fiskmås och skrattmå samt enstaka häckningar av ejder och roskarl. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

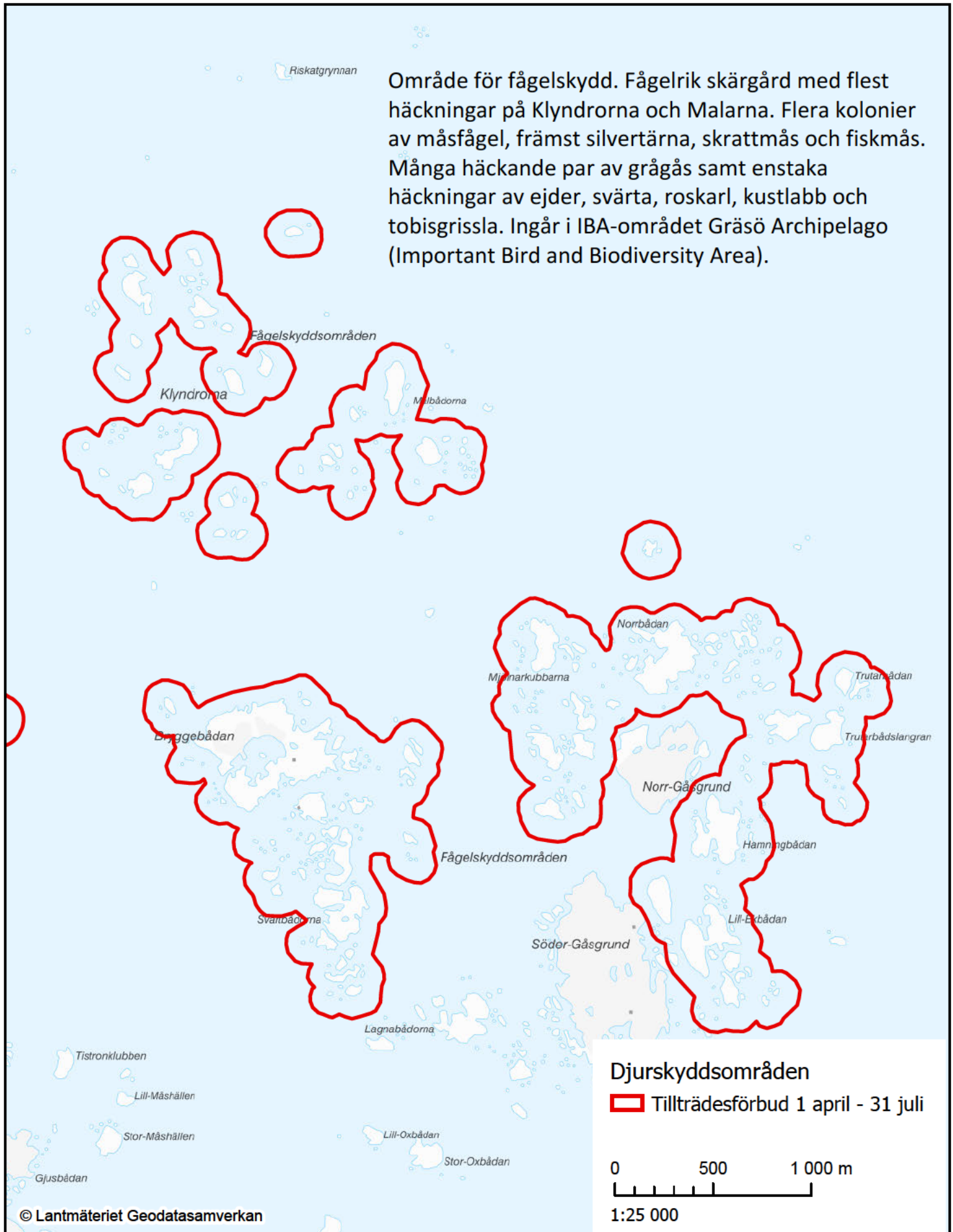
0 100 m

1:2 500

Klyndrorna - Svartbådorna - Ekbådorna

Område för fågelskydd. Fågelrik skärgård med flest häckningar på Klyndrorna och Malarna. Flera kolonier av måsfågel, främst silvertärna, skrattnås och fiskmås. Många häckande par av grågås samt enstaka häckningar av ejder, svärta, roskarl, kustlabb och tobisgrissla. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Ålänningensslangran

Område för fågelskydd. Stor koloni av östersjösilltrut och även mycket gråtrut, fiskmås, silvertärna samt enstaka häckningar av skräntärna. Relativt mycket ejder och tobisgrissla och enstaka par av kustlabb och roskarl. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Klacken

Område för sälskydd. Liggplats för ett stort antal gråsälar året runt, men särskilt under pälsbytesperioden i maj-juni då upp till 400 sälar har räknats.

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 februari - 31 juli

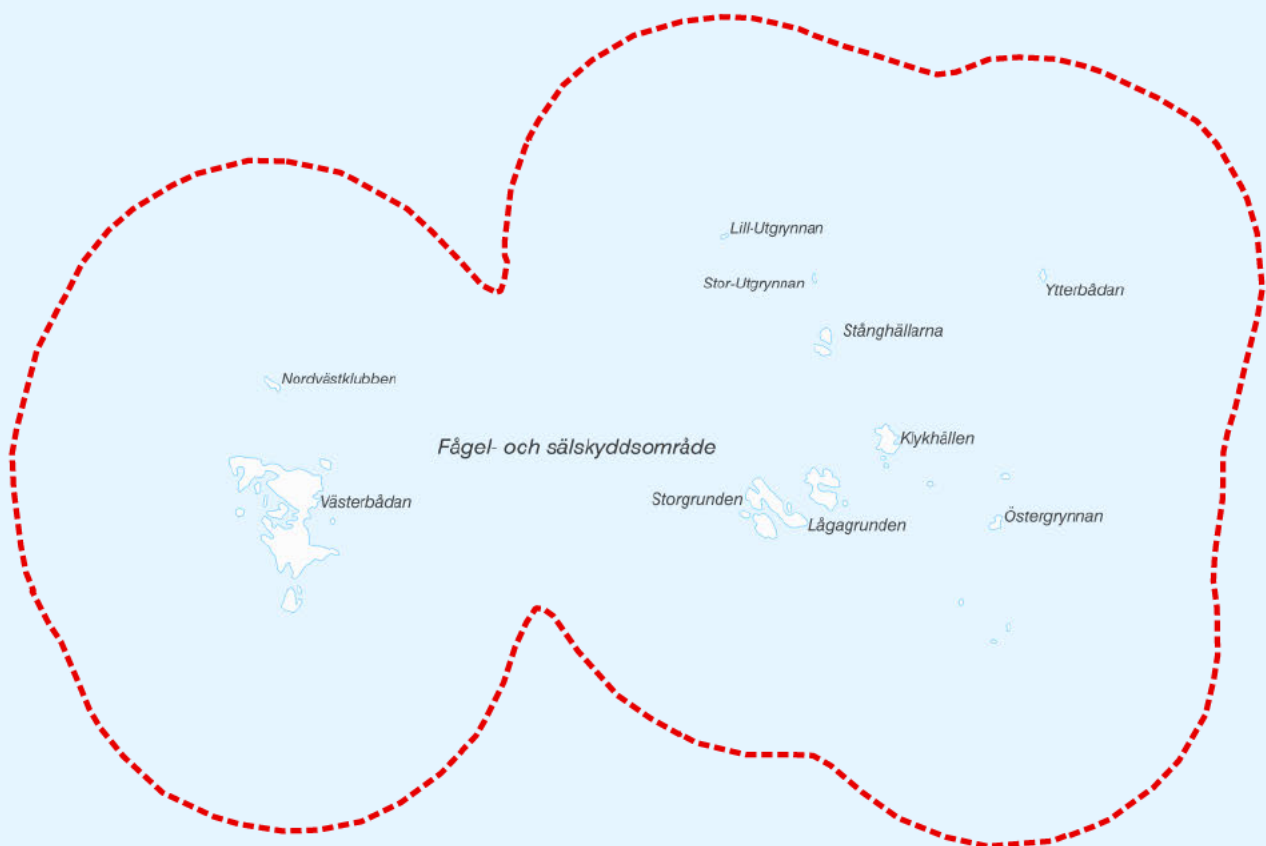
0 500 m

1:15 000

Västerbådan, Lågagrundet

Område för fågel- och sälskydd. En ögrupp med stora kolonier av fiskmås och silvertärna samt mycket andra måsfåglar och med enstaka häckningar av skrântärna. Även regelbundet häckande ejder, svärta, tordmule, tobisgrissla, roskarl och kustlabb. Liggplats för ett stort antal gråsäl år runt, men särskilt under pälsbytesperioden i maj-juni då upp till 1 900 sälar har räknats.

Sälkutning kan eventuellt förekomma i området. Ingår i Natura 2000-området Västerbådan, Lågagrundet enligt fågeldirektivet utpekad för bl a skrântärna samt i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 februari - 31 juli

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 500 1 000 m

1:35 000

Hållet-Blåbådan

Område för fågelskydd. Stor silltrutkoloni på Blåbådan. Många häckande par av gråtrut, fiskmås och silvertärna samt relativt mycket ejder, tobisgrissla och tordmule. Även svärta, roskarl och kustlabb samt enstaka häckningar av skrântärna. Ingår i Natura 2000-området Hållet, Blåbådan enligt fågeldirektivet utpekad för bl a skrântärna samt i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

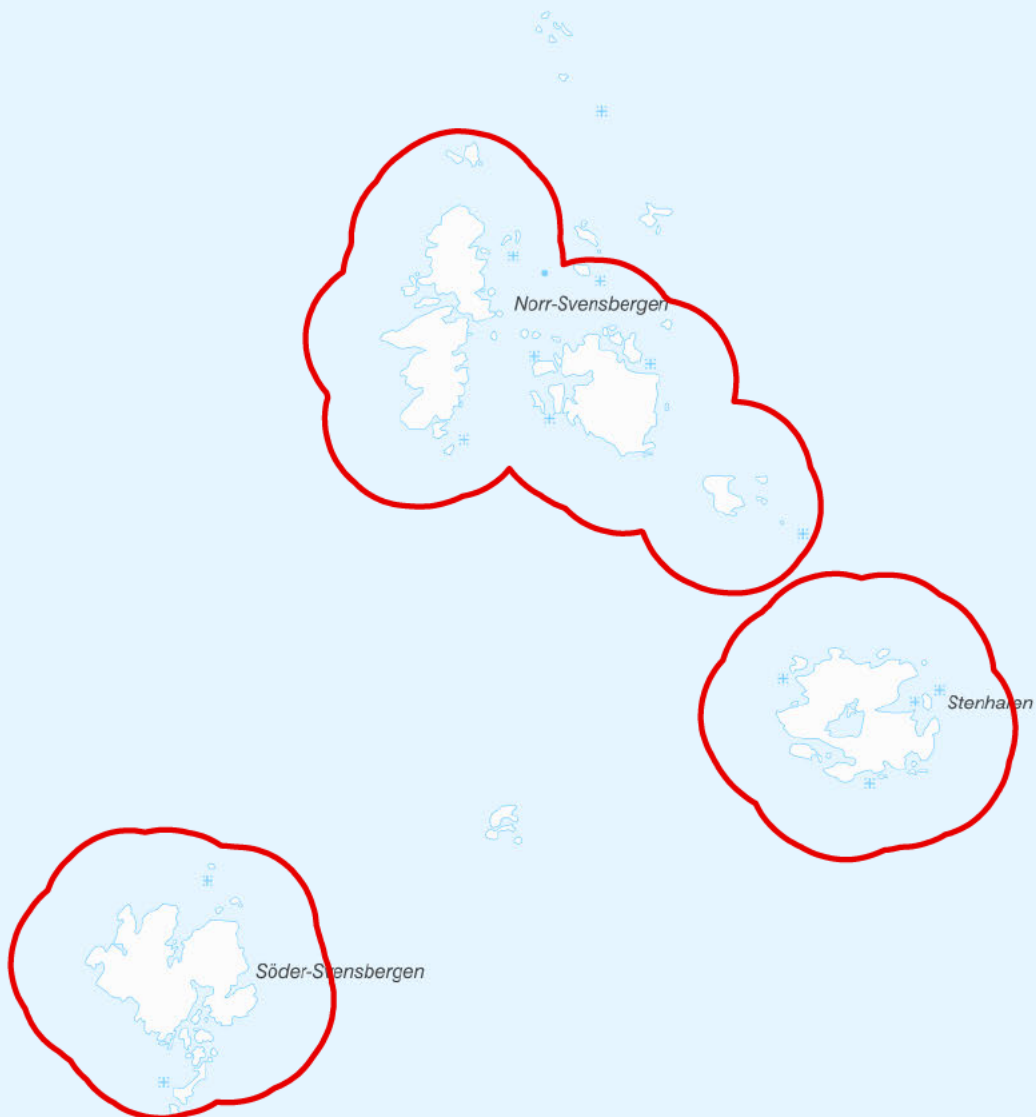
0 100 200 300 400 m

1:10 000

Svensbergen

Område för fågelskydd. Fågelrik ögrupp med kolonier av silvertärna och fiskmå, samt häckningar av svärta, vigg och småskrake. Enstaka häckningar av skrântärna och kustlabbe. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Djurskyddsområden

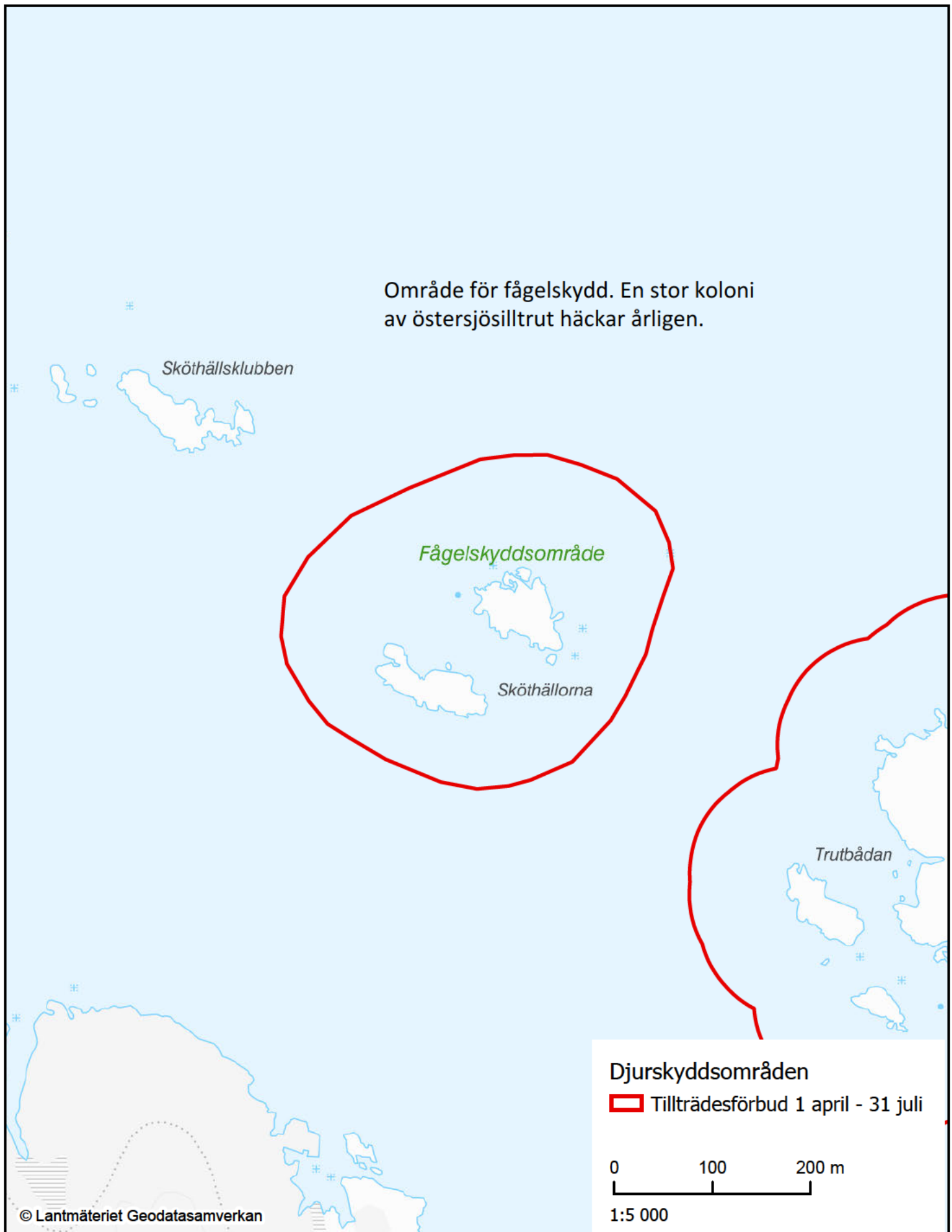
 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 300 400 m

1:10 000

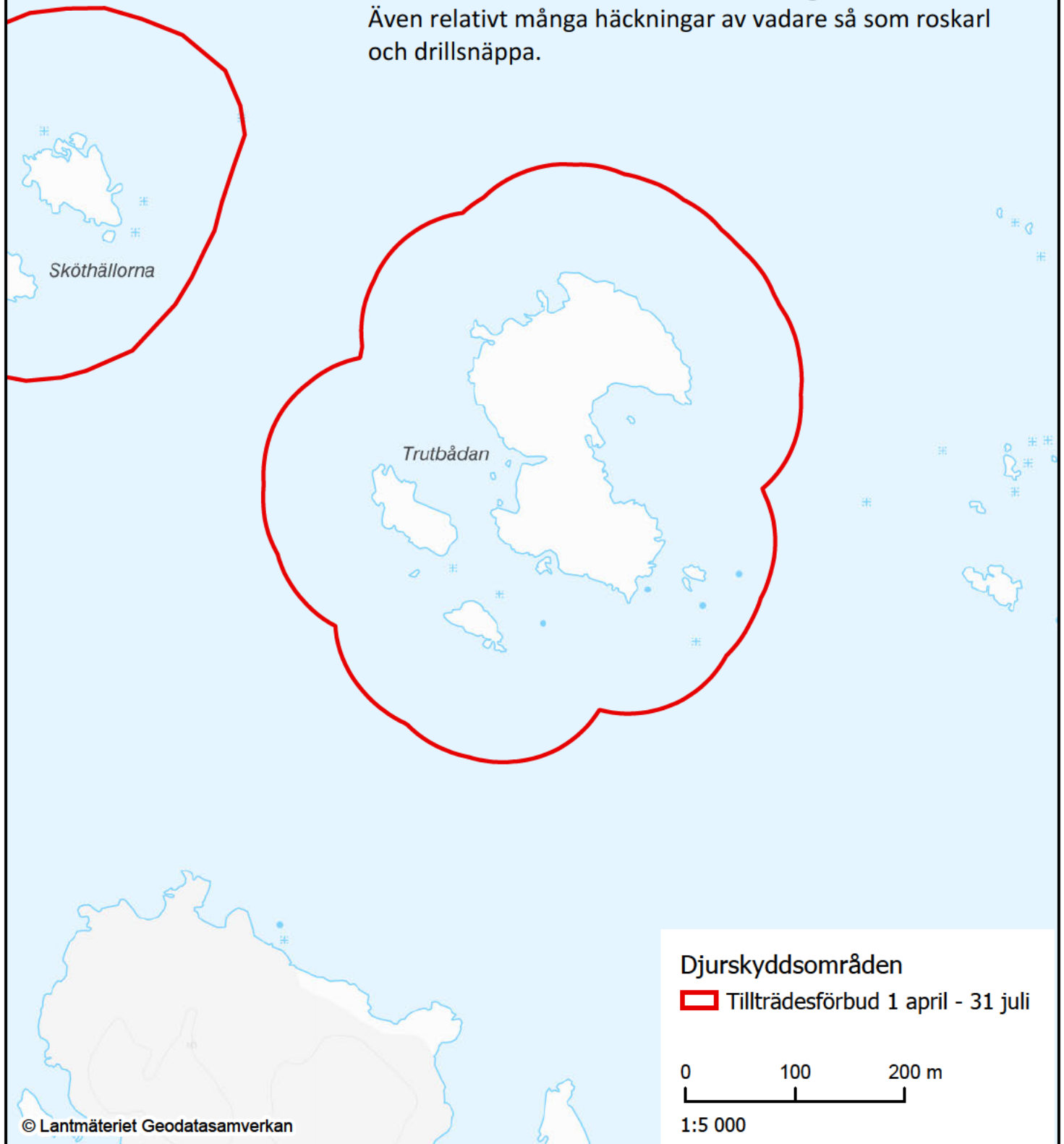
Sköthällorna

Område för fågelskydd. En stor koloni
av östersjösilltrut häckar årligen.

Trutbådan

Område för fågelskydd. Kolonier av silvertärna, fisktärna, skrattnås och fiskmås. Enstaka häckningar av skrântärna. Även relativt många häckningar av vadare så som roskarl och drillsnäppa.

Ormöbådorna

Område för fågelskydd. Kolonier av silvertärna och fiskmås.
Gråtrut, skrattnås, silltrut och fisktärna häckar i mindre antal.
Relativt mycket ejder och tobisgrissla. Enstaka par av svärta,
roskarl, kustlabb och tordmule. Ingår i IBA-området Gräsö
Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

Fågelskyddsområden

Ormöbådorna

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Vikakullrorna

18

Område för fågelskydd. Mycket ejder samt mindre kolonier av fiskmås, gråtrut, silvertärna och skrattnås. Enstaka häckningar av skräntärna, tobisgrissla, kustlabb, roskarl och olika änder, bland annat svärta, kricka och snatterand. Ingår i IBA-området Gräsö Archipelago (Important Bird and Biodiversity Area).

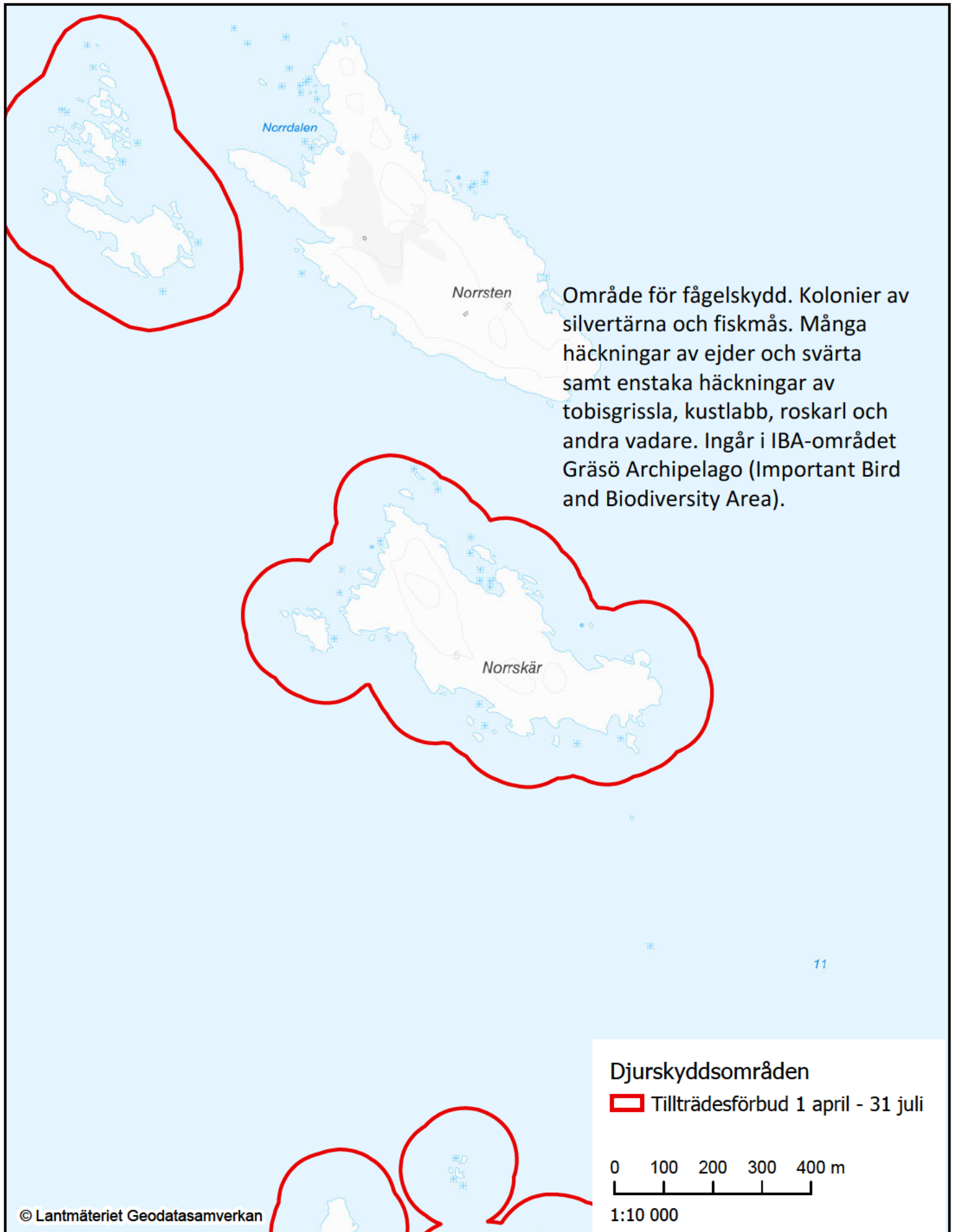
Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Norrskär

Väster-Svartkubben

Område för fågelskydd. Kolonier av tordmule och tobisgrissla.
Vissa år mycket häckande ejder och svärta. Enstaka häckningar
av sillgrissla, roskarl, kustlabb och andra måsfåglar.

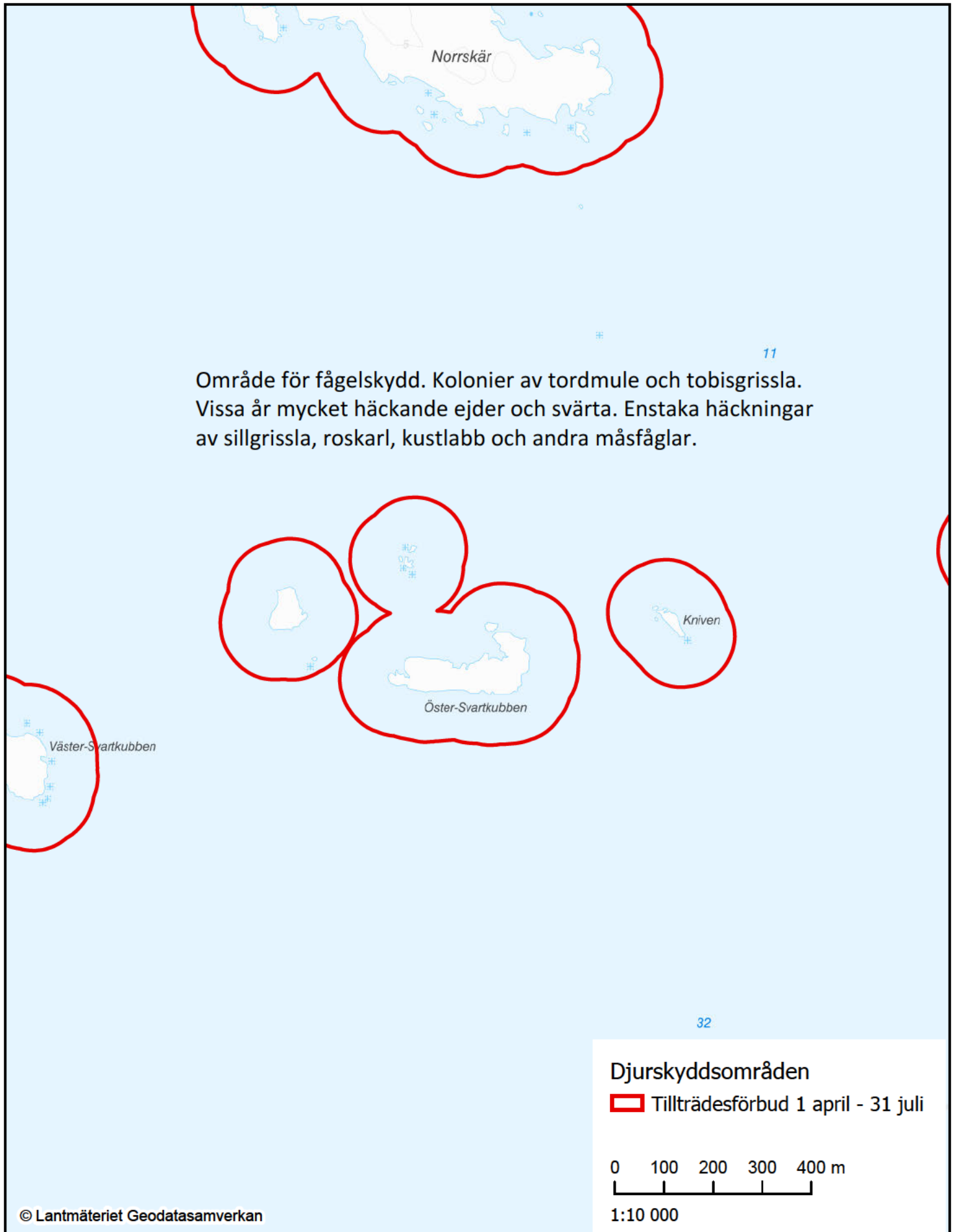
Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

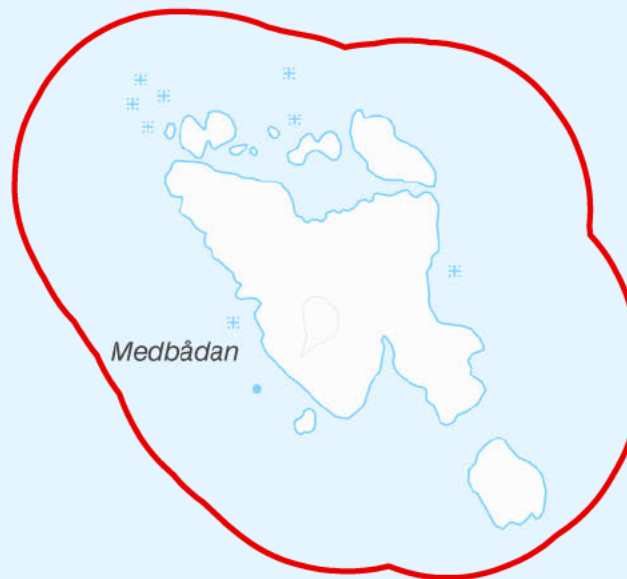
1:5 000

Öster-Svartkubben

Medbådan

Område för fågelskydd. Mycket fågelrik ö med kolonier av tordmule, tobisgrissla, östersjösilltrut, gråtrut och fiskmå. Gott om häckande ejder samt enstaka häckningar av skräntärna, svärta, kustlabb och roskarl.

30

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Understens-Viten

Område för fågelskydd. Mycket fågelrik ö med kolonier av tordmule, tobisgrissla, östersjösilltrut, gråtrut, fiskmås och silvertärna. Gott om häckande ejder samt enstaka häckningar av svärta, kustlabb och roskarl.

30

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

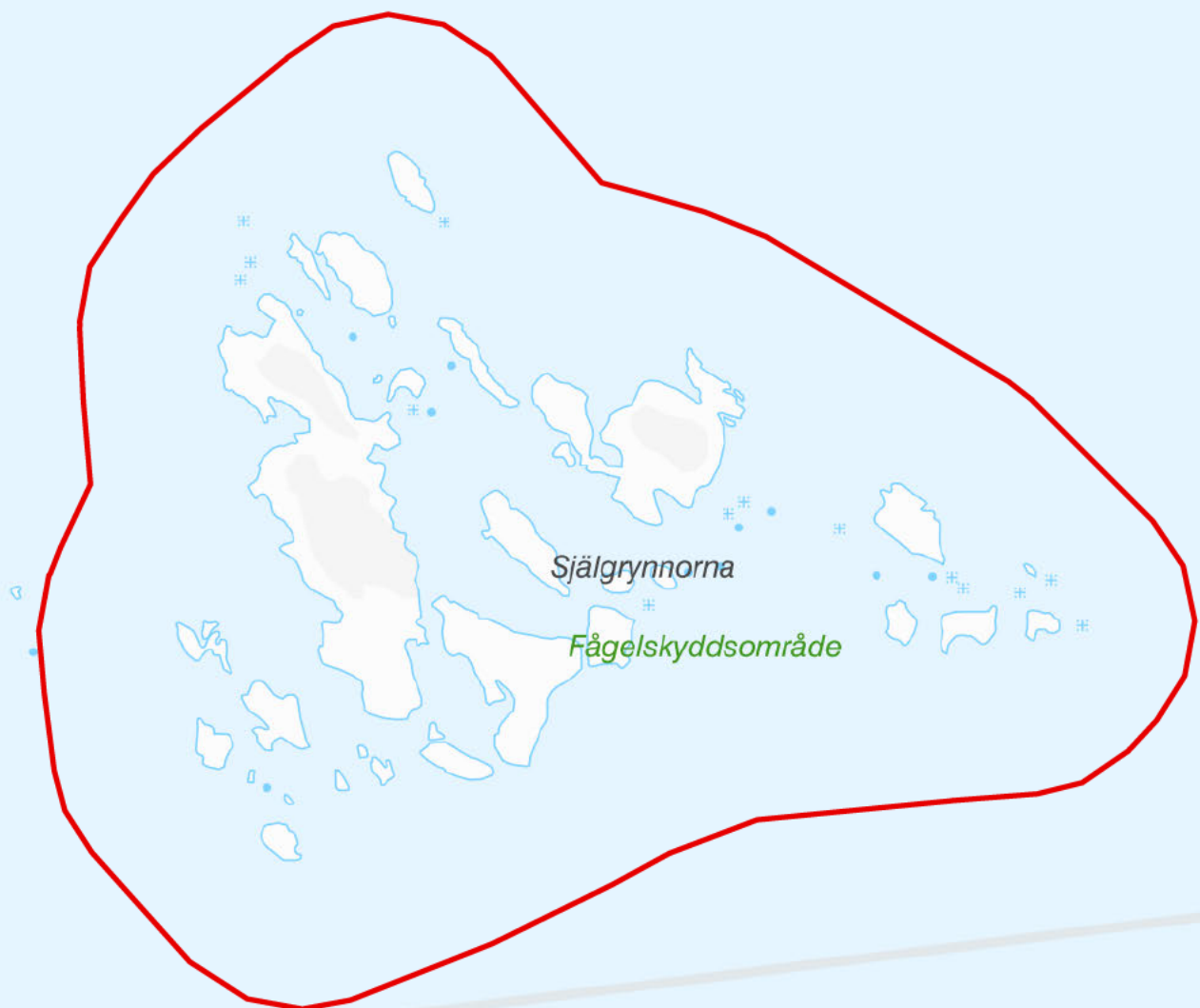
0 100 200 m

1:5 000

Själgrynnorna

12

Område för fågelskydd. En ögrupp med en relativt artrik häckfågelfauna. Mindre måsfågelkolonier, olika arter av gäss, sim- och dykänder samt någon enstaka skräntärnehäckning. Ingår i Natura 2000-området Själgrynnorna enligt fågeldirektivet, utpekad för bland annat fisk- och silvertärna.

Djurskyddsområden

 Tillträdesförbud 1 april - 31 juli

0 100 200 m

1:5 000

Bilaga 3. Tabell med djurskyddsområden som omfattas av beslutet

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns beslut om djurskyddsområden

2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Kart-bilaga	Namn	ID i Naturvårds-registret	Kommun	Skydd	Tillträdesförbud (avstånd från strand och tid)	Status	Tidigare besluts-datum	Kriterier som uppfylls*	Kommentar
2:1	Kniven		Älvkarleby	Fågel	0 m 1/4-31/7	Nytt		abcfi	
2:2	Karl-Jansrabben-skären		Älvkarleby	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:3	Hättan		Tierp	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:4	Sör-Bränngrunds-skäret		Tierp	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		acf	
2:5	Ledskärsängarna	2010980	Tierp	Fågel	0 m 1/4-31/7	Justerad gräns	1994-03-11	ade fi	Justering av gräns i öster
2:6	Stenarna-Klubbarna	2010960	Tierp	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1974-03-21	abce fi	
2:7	Västerskian	2010959	Tierp	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1974-03-21	abefi	
2:8	Bleckan-Söderören	2010961	Tierp	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1974-03-21	abce	
2:9	Jomale		Östhammar	Fågel	ca 100 m 1/4-31/7	Nytt		acf	Gräns avviker från 100 m
2:10	Hundbådan	2010987	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	2001-05-15	abcf	
2:11	Länsman	2010978	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11	abc	
2:12	Vargudden		Östhammar	Fågel	ca 100 m 1/4-31/7	Nytt		aci	Gräns avviker från 100 m
2:13	Tremänningsgrundet		Östhammar	Fågel	ca 100 m 1/4-31/7	Nytt		aci	Gräns avviker från 100 m
2:14	Svartfluttu		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:15	Trutkubbarna		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:16	Själ fisket		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:17	Klyndrorna-Svartbådorna-Ekbådorna	2010963	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1974-03-21	abf	
2:18	Ålänningensslangran	2010975	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11	abcf	
2:19	Klacken	2010968	Östhammar	Säl	1000 m 1/2-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1976-04-22	ghi	
2:20	Västerbådan, Lågagrundet	2010969	Östhammar	Fågel, säl	1000 m 1/2-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1976-04-22	abce fghi	
2:21	Hållet-Blåbådan	2010965	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11, 1974-03-21	abcef	
2:22	Svensbergen		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:23	Sköthällorna	2010979	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11	ac	
2:24	Trutbådan		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:25	Ormöbådorna	2010988	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	2001-05-15	abcf	
2:26	Vikakullrorna	2010989	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	2001-05-15	abcf	
2:27	Norrskär		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abcf	
2:28	Väster-Svartkubben		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:29	Öster-Svartkubben		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:30	Medbådan		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:31	Understens-Viten		Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Nytt		abc	
2:32	Själgrynnorna	2010974	Östhammar	Fågel	100 m 1/4-31/7	Oförändrat	1994-03-11	abce	Tidigare namn: Själgrynnorna och intilliggande skär
3	Svartören	2010973	Tierp			Upphävs	1990-06-08		
3	Tärnbådan och Ådkubben	2010986	Östhammar			Upphävs	2001-05-15		
3	Forsmarksbruk	2010958	Östhammar			Upphävs	2001-05-15, 1994-03-11, 1974-03-21, 1967-12-19		
3	Fluttuskären	2010962	Östhammar			Upphävs	1974-03-21		
3	Storlågbådan	2010964	Östhammar			Upphävs	1994-03-11, 1974-03-21		
3	Kråkören	2010976	Östhammar			Upphävs	1994-03-11		
3	Storgrundet	2010977	Östhammar			Upphävs	1994-03-11		

* Kriterier för urval av områden:

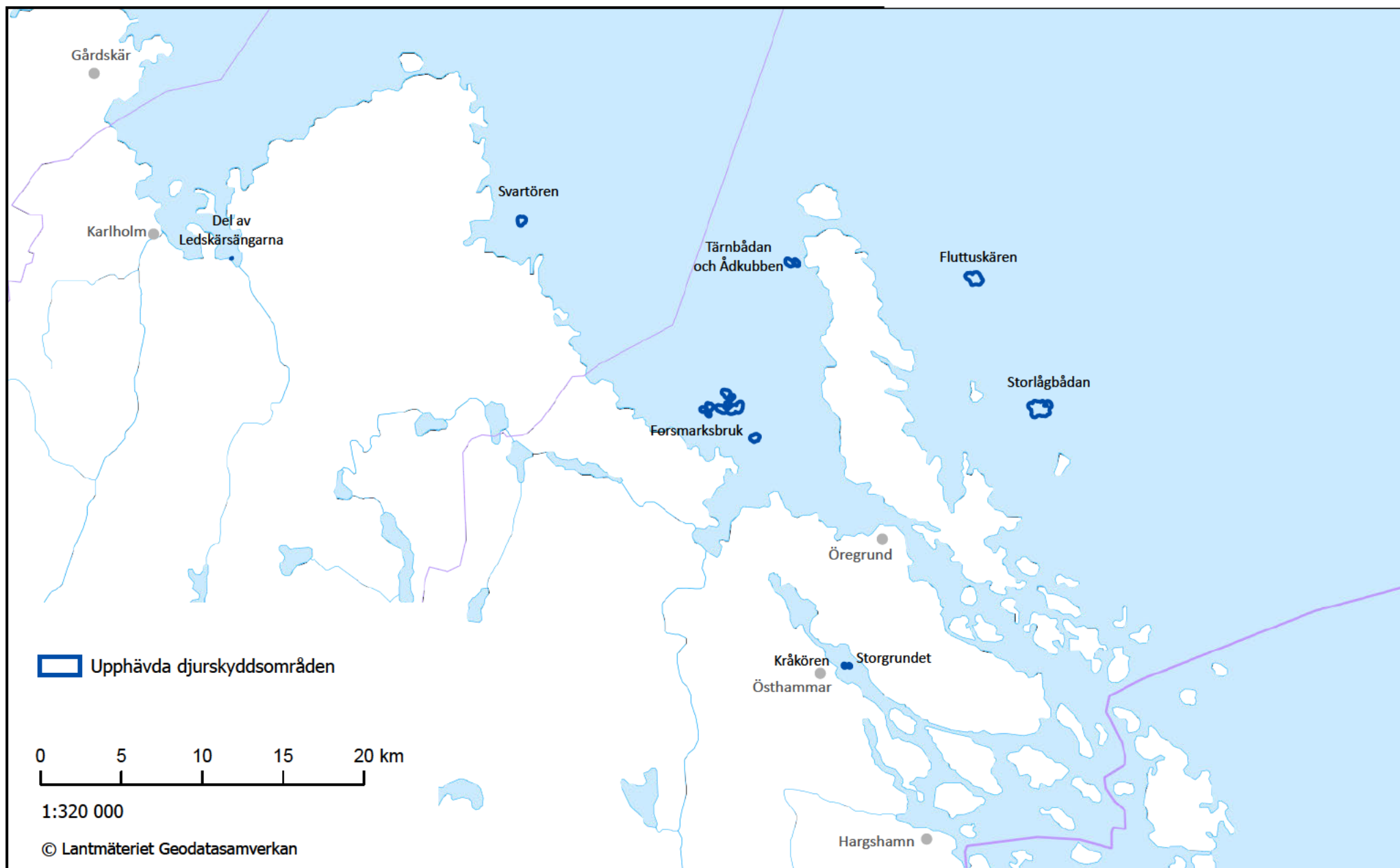
- Viktiga häckningsplatser för rödlistade, fågeldirektivs- och ansvarsarter för Uppsala län, bl a skräntärna, ejder och svärta (dock ej havsörn och fiskgjuse)
- Viktiga häckningsplatser för särskilt störningskänsliga arter, bland annat roskar, tobisgrissla och kustlabb
- Större kolonier med över 50 häckande par av t ex östersjösilltrut, gråtrut, skrattmå, dvärgmå, fisktärna, silvertärna och tordmule (dock ej storskarv)
- Rastplatser av nationellt intresse för flyttande fåglar
- Natura 2000-områden enligt fågeldirektivet
- Områden av internationellt intresse utpekade som Important Bird and Biodiversity Areas (IBA)
- Viktiga liggplatser för gråsäl
- Områden där gråsälspopulationen övervakas genom regelbunden inventering
- Områden med stor risk för störning från båtar och besökare

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Bilaga 4. Översiktskarta upphävda djurskyddsområden

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns beslut om
djurskyddsområden 2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala län
beslut om djurskyddsområden
2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Synpunkter på förslaget till beslut och länsstyrelsens bemötande av dessa

Övergripande synpunkter

Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Tierps kommun, Naturskyddsföreningen Östhammar samt UOF Upplands fågelskådare är positiva till att översynen av djurskyddsområdena genomförs. Deras synpunkter på förslaget till beslut redovisas nedan.

Fortifikationsverket ansluter sig till Försvarsmaktens yttrande.

Remissyttranden utan erinran mot förslaget till beslut har inkommit från Upplandsstiftelsen, Östhammars kommun, Skogsstyrelsen, Kustbevakningen, Sjöfartsverket och Länsstyrelsen Stockholms län.

Älvkarleby kommun och Sveriges geologiska undersökning avstår från att yttra sig.

Synpunkter på beslut om djurskyddsområden

Vattenfall Eldistribution AB framför i sitt yttrande att undantag från tillträdesförbudet krävs för underhåll av elledning med stolpar inom Ledskärsängarna. Länsstyrelsen har lagt till ett undantag för akuta underhållsåtgärder av elnätсанläggningar i området. Som upplysning ingår djurskyddsområdet även i Natura 2000-området Ledskär.

Försvarsmakten har lämnat erinran mot föreskrifterna om tillträdesförbud i de föreslagna djurskyddsområden som omfattas av riksintresseområden för totalförsvarets militära del, eftersom de menar att förbudet riskerar att försvåra totalförsvarets verksamhet. Länsstyrelsen har lagt till ett undantag från tillträdesförbud för myndigheter inom totalförsvarets militära del inom följande områden som är av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kapitlet miljöbalken: Rotens skjutfält, Vaddö skjutfält och Påverkansområde övrigt TM0588.

Försvarsmakten motsätter sig nya djurskyddsområden inom Rotens skjutfält och Vaddö skjutfält, då tillträdesförbud befaras medföra skada på riksintresse för totalförsvaret. Länsstyrelsen anser att motiven till djurskydd är starka i de föreslagna områdena och att de därför ska skyddas, men har lagt till ett undantag för totalförsvarets verksamhet enligt föregående stycke.

Försvarsmakten informerar om att det finns minor kring Understen i Södra Kvarken samt risk för oexploderad ammunition i det tidigare skjutfältet vid Rossholm och att saneringsarbete kan komma att försvåras av tillträdesförbud. Länsstyrelsen bedömer att sanering bör kunna utföras under perioder utan tillträdesförbud och att dispens får sökas vid behov.

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns
beslut om djurskyddsområden
2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Tierps kommun önskar ett förtydligande av vilken yrkesutövning som undantas från tillträdesförbudet. Länsstyrelsen har infört ett undantag för yrkesmässigt fiske, men inte gjort något ytterligare förtydligande.

Tierps kommun påpekar att fågelskådning bör nämnas som ett hot i likhet med salturism och att stor risk för störning från båtar och besökare bör anges för Stenarna-Klubbarna och Västerskian. Länsstyrelsen har kompletterat beslutet enligt detta förslag.

Tierps kommun föreslår att delområdena Bleckan och Söderören slås ihop till ett sammanhängande område för att förtydliga var tillträdesförbudet gäller. Länsstyrelsen bedömer att principen för gränsdragning 100 meter från strand ska gälla här, liksom i övriga områden, och gör därför ingen ändring av gränsen.

[REDACTED], Norrboda fiskehamnsförening UPA, påpekar att den östra gränsen för området Jomale måste ändras så att båtar kan passera i farleden samt att föreningen har ansvar för en fiskefyr på ön Stittukubben. Länsstyrelsen har justerat gränsen enligt det behov som framfördes. Nödvändigt underhåll av fiskefyren kan göras med stöd av undantaget från föreskrifterna om säkerhetsanordningar för sjöfarten.

[REDACTED], stugägare i Knivens fiskeläge, har framfört att det är oklart om deras dass ligger inom skyddsområdet. Länsstyrelsen konstaterar att dasset inte låg inom området, men har ändå flyttat gränsen något för att det ska finnas tillräckligt utrymme att röra sig kring byggnaden.

Synpunkter på upphävande av djurskyddsområden

Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten anser att skäl för upphävande eller minskad areal för enskilda djurskyddsområden behöver anges i beslutet, samt att områdena ska visas i kartor. Även Jägareförbundet Uppsala län påpekar att skäl för upphävande saknas i förslaget. Länsstyrelsen har lagt till motivering och kartor för de områden som upphävs samt en motivering till minskad areal i Ledskärsängarna.

Naturskyddsföreningen Östhammar anser att det är tveksamt att upphäva djurskyddet för Fluttuskär. Länsstyrelsen anser att motiven för skydd inte kvarstår, vilket förklaras i beslutet.

Naturskyddsföreningen Östhammar och [REDACTED] vid Lunds universitet anser att delar av det upphävda djurskyddsområdet Forsmarksbruk (Norrskäret, Mellanskäret, Marträd, Österskäret och intilliggande skär samt Låggrundet med intilliggande skär) har värden för sjöfågel som motiverar fortsatt skydd. Länsstyrelsen bedömer att området inte helt uppfyller de uppsatta kriterierna för urval och upphäver skyddsområdet.

Förslag om ytterligare djurskyddsområden

Det finns områden som inte skyddas genom detta beslut, trots att de uppfyller vissa av urvalskriterierna. En orsak är att kunskapsunderlaget har varit ojämnt; bland annat har häckfågeldata saknats eller varit ofullständig för vissa områden. En annan förklaring är att urvalskriterierna för att upprätta eller behålla befintliga djurskyddsområden har

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns
beslut om djurskyddsområden
2021-11-18, dnr 511-6203-2019

varit vägledande, men inte absoluta. Eftersom fågel- och sälpopulationerna och olika skärgårdsområdets betydelse som livsmiljö för arterna förändras över tid är det viktigt med återkommande översyn av skyddet. En sådan översyn bör utgå från heltäckande och aktuella kunskapsunderlag för hela skärgårdsområdet.

Nedan redovisas inkomna förslag till ytterligare områden där det kan finnas skyddsbehov för sjöfågel och gråsäl.

Naturskyddsföreningen Östhammar och [REDACTED] vid Lunds universitet föreslår att öar inom naturreservatet Skaten-Rångsen (norra och östra delen av Bredbådan inklusive Bläckahällen, Borgarna, Askklinten och Sandklinten samt skären mellan Hästen och Stora Sandgrund) bör skyddas för fågellivet. Dessutom föreslår de att området Länsman utökas med de mindre skären söder om ön. Länsstyrelsen har inte haft någon kännedom om häckfågelfaunan i dessa områden, som därför inte har ingått i analysen av skyddsbehov.

Upplands ornitologiska förening anser att Västerhällen vid Storsand bör omfattas av fågelskydd. Länsstyrelsen bedömer att området inte helt uppfyller de uppsatta kriterierna för urval och beslutar därför inte om skydd.

[REDACTED] anser att nya djurskyddsområden för fågel bör inrättas i Björns skärgård och att det föreslagna området på Kniven bör utökas. Länsstyrelsen bedömer att dessa områden inte helt uppfyller de uppsatta kriterierna för urval. För skyddsområdet på Kniven har även en avvägning gjorts mellan fåglarnas skyddsbehov och behov som stugägarna i Knivens fiskeläge har att kunna röra sig på ön.

[REDACTED] menar att området från Vikakullrorna till Understens-Viten bör utökas till ett större sammanhängande skyddsområde för att skydda fåglar som rör sig mellan öarna. Länsstyrelsen anser att principen för gränsdragning 100 meter från strand ska gälla här, liksom i andra områden, och gör därför ingen ändring av gränsen.

[REDACTED] anser också att tiden med tillträdesförbud ska förlängas till den 15 augusti i områden med sent häckande fågelarter, bland annat alkfåglar, skrântärna och svärta. Länsstyrelsen behåller tillträdesförbud till 31 juli, eftersom datumet är väl anpassat för flertalet målarter och för att det kan variera mellan år vilka arter som häckar. Länsstyrelsen har även vägt in att samma datum överallt är tydligare för allmänheten samt att människors möjlighet att vistas i områdena inte ska hindras mer än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med skyddet.

Tierps kommun undrar varför häckningsplatser för havsörn inte ingår i urvalskriterierna. Länsstyrelsen bedömer att havsörnspopulationen i länet är livskraftig och har konsekvent valt att inte skydda artens häckningsplatser genom detta beslut.

Naturhistoriska riksmuseet påpekar att även Hället-Blåbådan och Ålänningsstenen är områden där gråsäl observeras under de årliga inventeringarna. Länsstyrelsen anser inte att det är motiverat att skydda ytterligare områden för gråsäl, dels för att Östersjöpopulationen uppnår gynnsam bevarandestatus, dels för att de befintliga djurskyddsområdena omfattar de absolut individrikaste liggplatserna för gråsäl i länet.

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns
beslut om djurskyddsområden
2021-11-18, dnr 511-6203-2019

Synpunkter på jakt- och fiskeförbud

Naturvårdsverket anser med hänvisning till 32 § förvaltningslagen, att det behövs en redogörelse för huruvida förbudet mot jakt och fiske inom djurskyddsområdena under tiden med tillträdesförbud innebär ett försvårande av markanvändningen. Havs- och vattenmyndigheten gör samma bedömning avseende förbudet mot fiske. Länsstyrelsen bedömer att markanvändningen inte försvåras på ett betydande sätt genom förbudet mot jakt och mot sådant fiske som inte bedrivs yrkesmässigt, eftersom förbudet bara gäller delar av året och eftersom få arter är jaktbara under dessa tider. Länsstyrelsen har lagt till ett undantag för yrkesfiske i fågelskyddsområdena så att tillträdesförbudet inte påverkar sådan verksamhet. I de båda salskyddsområdena tillåts dock inget fiske under skyddsperioden på grund av hög risk för störning. Länsstyrelsen känner inte till något pågående yrkesfiske i salskyddsområdena.

Jägareförbundet Uppsala län anser att jakträttshavare, i syfte att skydda häckfågel, ska tillåtas att bedriva kråkfågeljakt under allmän jakttid i april samt skyddsjakt efter vitfågel, mink och rödräv under hela perioden med tillträdesförbud. Länsstyrelsen anser att den skyddsjakt som krävs för att skydda de fågelarter som djurskyddet avser ska genomföras av förvaltaren av djurskyddsområdet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, och gör ingen ändring i beslutet i detta avseende. Allmän jakt på kråkfåglar kan bedrivas under tider då tillträdesförbudet inte gäller.

Naturhistoriska riksmuséet anser att det i förslaget till beslut är oklart om licensjakt på gråsäl får ske under perioder då tillträdesförbud inte gäller och förespråkar ett jaktförbud året runt i salskyddsområdena. Länsstyrelsen har förtydligat vilka förbudstider som gäller för säljakt. Myndigheten bedömer att licensjakt på gråsäl kan tillåtas under tiden då tillträdesförbud inte gäller utan att syftet med djurskyddet äventyras. Motiveringen är att östersjöpopulationen av gråsäl har gynnsam bevarandestatus och att licensjakt inte ska försvåras utan starka skäl.

Jägareförbundet Uppsala län ifrågasätter behovet av skydd för liggplatser för gråsäl då populationen uppnår gynnsam bevarandestatus och eftersom sälrar orsakar skador på fisket. Förbundet föreslår att tiderna med tillträdesförbud i områden för salskydd ändras till 1 maj–31 juli och att områdesgränsen kan dras 500 meter från strand. Förbundet anser att licensjakt på gråsäl bör tillåtas i fågelskyddsområden om det är förenligt med syftet. Länsstyrelsen bedömer att salskydd enligt förslaget till beslut är väl motiverat utifrån uppsatta kriterier och skyddsbehov. Tillträdesförbud behövs även under kutningsperioden under februari–april och 1000 m är en lämplig gräns för att säkra skydd mot störning. Länsstyrelsen anser att licensjakt på gråsäl i fågelskyddsområden inte är förenlig med syftet med skyddet på grund av risk för störning av häckande fågel.

██████████, yrkesfiskare i Söderboda, påpekar att fiskeförbudet försvårar pågående småskaligt kustnära fiske och att han själv yrkesmässigt fiskar inom djurskyddsområdet Klyndrorna-Svartbådorna-Ekbådorna. Han informerar också om att han vid ytterst få tillfällen fått bifångst av säl i näten. Länsstyrelsen har lagt till ett undantag för yrkesfiske i områdena som skyddas för fågel så att tillträdesförbudet inte påverkar sådan verksamhet.

Tillhör Länsstyrelsen Uppsala läns
beslut om djurskyddsområden
2021-11-18, dnr 511-6203-2019

██████████ i Söderboda är positiv till djurskyddsområden för att främja fågellivet öster om Gräsö. Han framhåller dock att ett jakt- och fiskeförbud innebär hinder för husbehovsfiske och jakt på mink och gråsäl som han bedriver i några av djurskyddsområdena och informerar om att bifångst av sjöfågel och säl i fisknät knappast förekommer. Han anser därför att markägare samt jakt- och fiskerättshavare ska undantas från förbudet mot jakt och fiske i några av djurskyddsområdena.

██████████ i Nolsterby, delägare i Norrstens kronofiske, tillstyrker fågelskydd för öarna från Vikakullrorna till Understens-Viten. Han anser dock att markägare samt jakt- och fiskerättshavare ska ha rätt att jaga fågel och säl under hela året i djurskyddsområdena.

Länsstyrelsen bedömer att förbudet mot jakt och mot sådant fiske som inte är yrkesmässigt krävs för att uppfylla syftet med djurskyddet. Förbudet gäller under perioderna med tillträdesförbud, då få arter är jaktbara, och under övrig tid på året hindras varken jakt eller fiske. Länsstyrelsen anser att den skyddsjakt som krävs för att värna de fågelarter som djurskyddet avser ska genomföras av förvaltaren av djurskyddsområdet eller den som förvaltaren uppdrar åt. Föreskriften och förbud mot jakt och fiske kvarstår därför i beslutet.

Övriga synpunkter

I några yttranden påpekas vikten av att information om föreskrifterna, särskilt föreskriften om fiskeförbud, ska kommuniceras till berörda efter beslut och att områdena måste skyltas tydligt. Information om lämpliga kanotleder och övernattningsplatser i Gräsö östra skärgård förslås också som en åtgärd för att minska störning i känsliga områden. Dessa synpunkter är relevanta för förvaltningen av djurskyddsområdena.

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka ditt skriftliga överklagande till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 6203-2019.